

Sommaire

1. **Ouverture de la séance publique** ..... p. 12
M. Fernand Etgen, Président
2. **Communications** ..... p. 12
M. Fernand Etgen, Président
3. **Ordre du jour** ..... p. 12
M. Fernand Etgen, Président
4. **7964 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19** ..... p. 12
Rapport de la Commission de la Santé et des Sports : M. Mars Di Bartolomeo
Discussion générale : M. Claude Wiseler (dépôt d'une demande de vote séparé sur l'article 3) (interventions de M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État, et M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire) | M. Gilles Baum (intervention de M. Mars Di Bartolomeo) | M. Yves Cruchten | Mme Josée Lorsché | M. Jeff Engelen (intervention de M. Gilles Baum) (dépôt des motions 1 et 2) | Mme Nathalie Oberweis | M. Sven Clement (interventions de M. Mars Di Bartolomeo)
Prises de position du Gouvernement : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | M. Fernand Kartheiser (parole après ministre) (interventions de M. le Premier Ministre Xavier Bettel) | M. le Premier Ministre Xavier Bettel | M. Fernand Kartheiser

(parole pour fait personnel) (intervention de M. Mars Di Bartolomeo) (rappel à l'ordre par M. le Président) | M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | M. Claude Wiseler (parole après ministre) (intervention de M. le Ministre Georges Engel) | M. le Ministre Georges Engel (interventions de M. Claude Wiseler) | Mme Lydie Polfer (parole après ministre) | M. Marc Hansen Ministre de la Fonction publique | Mme Simone Asselborn-Bintz (parole après ministre) | Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé
Vote séparé sur l'article 3 (adopté)
Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
Motion 1 : M. Yves Cruchten | M. Sven Clement | Mme Nathalie Oberweis | M. Claude Wiseler
Vote sur la motion 1 (rejetée)
M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État
Motion 2 : M. Yves Cruchten | M. Sven Clement | Mme Nathalie Oberweis | M. Claude Wiseler
Vote sur la motion 2 (rejetée)

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État ; Mme Paulette Lenert, Vice-Premier Ministre ; M. Marc Hansen et M. Georges Engel, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 13.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, Président | Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Nee, Här President, dat ass net de Fall.

2. Communications

M. Fernand Etgen, Président | Ech hu follgend Kommunikatiounen un d'Chamber ze maachen:

D'Lëscht vun den neie parlamentareschen Ufroen a vun den Äntwerten ass um Büro deponéiert.

D'Lëscht vun de Projeten, déi säit der leschter Sitzung deponéiert gi sinn, ass verdeelt ginn.

D'Lëscht mat de Petitiounen, déi säit der leschter Sitzung deponéiert goufen, ass och verdeelt ginn.

Communications du Président - séance publique du 11 février 2022

1) La liste des questions au Gouvernement ainsi que des réponses à des questions est déposée sur le bureau.

Les questions et les réponses sont publiées au compte rendu.

2) Le projet de loi suivant a été déposé à l'Administration parlementaire :

7965 - Projet de loi portant approbation de l'Avenant, fait à Luxembourg, le 31 août 2021, à la Convention entre le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume de Belgique en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole y relatif, signés à Luxembourg le 17 septembre 1970, tels que modifiés par les Avenants du 11 décembre 2002, du 16 juillet 2009 et du 5 décembre 2017

Dépôt : M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes, le 09/02/2022

3) Les demandes de pétition suivantes ont été déposées :

2227 - Demande de pétition publique : Les cantines doivent arrêter de vendre du matériel en plastique.

Dépôt : Marco Pinto Cerqueira, le 08/02/2022

2228 - Demande de pétition publique : Résoudre le problème des logements hors de prix

Dépôt : Léo Benkel, le 08/02/2022

2229 - Demande de pétition publique : Baisser le prix sur la pompe / Den Preis an den Tankstellen wieder senken / De Präis un den Tankstellen rëm erofsetzen

Dépôt : Kevin Raach, le 08/02/2022

2230 - Demande de pétition ordinaire : Abolition de l'impôt fortune pour les sociétés à responsabilité limitée simplifiées

Dépôt : Aleks Panzone, le 09/02/2022

2231 - Demande de pétition publique : Friddensfest statt Militärparade fir Nationalfeierdag / Friedensfest statt Militärparade zum Nationalfeiertag / Une fête de la paix au lieu d'un défilé militaire pour la fête nationale

Dépôt : Alfred Groff, le 10/02/2022

(Tous les documents peuvent être consultés à l'Administration parlementaire.)

3. Ordre du jour

Den Ordre du jour, esou wéi d'Presidentekonferenz e virschléit, ass Iech zougestallt ginn. Ass d'Chamber mat dësem Ordre du jour averstanen?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

4. 7964 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 17 juillet 2020 sur les mesures de lutte contre la pandémie Covid-19

Op eisem Ordre du jour vun de Mëtteg steet de Projet de loi 7964, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Aféierung vun enger Rei Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht an et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Claude Wiseler, den Här Gilles Baum, den Här Yves Cruchten, d'Madamm Josée Lorsché, den Här Jeff Engelen, d'Madamm Nathalie Oberweis an den Här Sven Clement. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi an dat ass ...: den

honorabelen Här Mars Di Bartolomeo! Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

(Brouhaha et hilarité)

Rapport de la Commission de la Santé et des Sports

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Merci, Här President. Dir Dammen, Dir Härren, Kolleeginnen a Kolleegen, ech war elo schonn erfieert, well ech gefaart hat, de President géif en aneren Numm nennen.

M. Fernand Etgen, Président | Dat ass mir nach ni geschitt.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Et ass fir d'27., wou ech virun Iech sti mat engem Covid-gesetz oder engem Gesetz, dat direkt eppes mat der Bekämpfung vum Virus ze dinn huet.

Viru genee engem Mount hunn ech am Numm vun eiser Gesondheetskommisioun e weidert Gesetz an eisem Kampf géint de Covidvirus misse virstellen. Ech ënnersträichen: „misse“ virstellen, well ech dat net gär gemaach hunn, gradesou weéng wéi all déi Kolleeginnen a Kolleegen, déi dat Gesetz ausgeschafft haten, hei diskutéiert a gestëmmt oder och net gestëmmt hunn.

Mee dat Gesetz war néideg, well mer zu deem Zäitpunkt hu missen dovun ausgoen, datt déi nei Variant vun där ustiechender Krankheet, déi wéi en Tsunami iwwer eis gerullt ass, net nëmmen Zéngtausende Leit kéint ustiechen, mee eise Gesondheetssystem zum Kollaps kéint bréngen, jo, ganz Secteure vun eisem Wirtschafts-, Sécherheits- a Sozialsystem kéint gefaerden. Mir hunn duerfir eng Rei vu méi restriktive Moosname misse beschléissen, déi eis all weégedoen hunn an no bal zwee Joer Op an Of, Hoffnungen, Ängshten an Enttäuschungen bis un eis Limitte bruecht hunn.

Haut trieden ech also mat engem weidere Gesetz virun Iech, dat net weider Restriktionen, mee eng Rei vun Öffnungen bréngt an dat méiglech gouf, well munches sech besser entwéckelt huet, wéi een dat konnt fäerten.

Mat dësem Projet de loi kréie mer haut - an ech ënnersträichen „haut“, well et soll den Owend a Kraaft trieden - eng Rei Fräiheeten erëm. Mee déi Fräiheeten,

dat ass kee Kaddo, déi hu mer eis selwer erschafft, well mer eis net ënnerkréie gelooss hunn an de Virus doduerch u Kraaft verluer huet.

Säit Januar an eiselem leschte Covidgesetz sinn d'Zuele vun den Neiinfektiounen immens geklomme bis virun e puer Deeg. D'Zuele vun de Patienten an de Spideeler, virun allem op den Intensivstationen, sinn awer op engem relativ déiwen Niveau stabil bliwwen.

Den Omikron huet sech wuel als héich ustiechend erweisen, mee duerfir verleeft d'Krankheet awer manner schlëmm wéi beim Virgänger, well mer awer och déi Géigemëttel, déi mer géint dee Krankmécher hunn, genotzt hunn an notzen. Den Impftaux ass weider an d'Luucht gaangen an déi méi strikt Moossname vum Januar hu Wierkung gewisen. Déi meescht vun eis sinn och virsiichteg bliwwen an hunn déi einfach, awer wierksam Schutzmoossname Masken, Ofstand, Testen agehalen.

Mëttlerweil ass eng grouss Majoritéit vu Leit zu Lëtzebuerg geimpft, Dir kënnt dat an deem leschte Wochenrückblick nokucken. Och wann et hei sécherlech nach Loft no uewe gëtt, weist dat, datt d'Efforten, déi am Kader vun der Impfcampagne gemaach gi sinn, hir Friichten droen.

An dat weist natierlech och, datt déi méi streng Mesurë wéi den 2G+ am Fräizäitberäich an den 3G op der Aarbecht en Impakt haten. Et hätt ee sech sécher nach méi kënne wënschen, mee si haten en Impakt. Déi aktuell Situatioun, an dat muss ee gradesou offe soen, ass awer och dem Asaz vun Fleegepersonal ze verdanken, dat sech net klengkréie gelooss huet, wéi dës aktuell Well iwwer et eragebrach ass.

Aktuell ginn d'Infektiounsquellen net méi signifikativ an d'Luucht. Am Géigendeel: Si schénge souguer erëm erfrozegeen, wat drop hiweise géif - ech paken Holz un -, datt mir den Héichpunkt vun der Omikron-Well erreicht hunn an d'Zuele vun Neiinfektiounen an deenen nächste Woche warscheinlech weider wäerten erfrozegeen.

Dës Constat gëtt net just zu Lëtzebuerg, mee och an anere Länner gemaach, wou plazeweis esouguer decidéiert gëtt, d'Mesurë ganz opzehiewen. Dee Schratt gi mir hei net, engersäits, well eisen Impftaux duerfir dann awer net héich genuch ass, an anerersäits, well mir weider mat eiser Politik vun der Virsiicht weiderfueren. Wéi gesot, mir liewen net nom Prinzip Hoffnung, mee versichen, e Gläichgewicht tëschent noutwendeg Restriktionen am Interêt vun der ëffentlecher Gesondheet an eise Fräiheeten ze halen.

Jo, et kann een elo soen: „Virun engem Mount zitt Der d'Schrauf zou, an elo maacht Der dee Schratt zréck!“ Mee ass dat net dat eenzeg Richteg bei engem Géigner, deen esou onberechenbar ass? Ech mengen, datt dat, wat Verschiddener als Schwächt duerstellen, a Wierklechkeet eis Stärkt ass a mir mat där Reaktivitéit géint de Virus richteg leien.

Jo, ech gesinn, et ass net jiddereen 100%eg mat mer d'accord. Mee bon, a mengem Alter därerf e Rapport sech heiansdo eng eege Meinung erlaben, wat vläicht virun 20 Joer net esou de Fall war. Duerfir soen ech de Kolleegen och express Merci.

Elo zu de Moossnamen am Gesetz: Mir gi mat deem Gesetz vum 2G+ an den 3G zréck, allerdéngs ouni d'Méiglechkeet, Schnelltester op der Plaz anzusetzen, esou wéi dat nach d'lescht Joer am Summer de Fall war.

Fir an ee Restaurant oder op een Event ze goen, muss ee geimpft, geheelt oder getest sinn, getest mat engem PCR-Test oder engem zertifizéierte Schnelltest, déi jo bekanntlech 48 respektiv 24 Stonne gültig sinn. Dat ass wuel eng Öffnung par rapport zum 2G+,

mee et bleift awer zimmlech contraignant fir Persounen, déi net geimpft sinn.

Eng Ausnam gëtt et awer, wat de Schnelltest op der Plaz ubelaangt, an zwar fir Leit, déi sech aus medezinesche Grënn net impfe kënne loossen an dat och kënne nowiesen.

Eng weider Ausnam zum generellen 3G gëllt fir Kanner vun enner zwielef Joer an zwee Méint. Nei ass och, datt bei Treffen a Feieren doheem elo keng Restriktionen méi wäerte bestoen. Selbstverständlech ass et awer jidderengem weider ze roden, sech un d'Gestes barrières ze halen.

Eng Neiegkeet betrëfft den Impfzertifikat. Am Kader vum 2G+ war dee sechs Méint gültig. Mat deem Gesetz geet seng Dauer am 3G op néng Méint erop, dës fir seng Gültigkeet mat der europäescher Reglementatioun ze harmoniséieren. Wann een en Impfzertifikat huet, dee méi al ass wéi néng Méint, muss ee sech boostere loossen oder sech geboostert hunn, fir erëm 3G-konform ze sinn.

An der Aarbechtswelt - an do war et e bësse méi komplizéiert ginn - gëtt et gréisser Ännerunge betreffend den 3G. Do ass et och elo esou, datt den 3G-Regimm, dee säit dem 15. Januar obligatoresch ass, elo erëm fakultativ gëtt.

An enger éischter Versioun vum Text war virgesinn, datt d'Personaldelegatiounen an de private Betriber d'Entscheidung, fir mam 3G-Regimm weiderzufueren, misste guttheeschen. Dat war esou vun der Regierung mat de Sozialpartner ausgemaach ginn. Mee well d'Gesetzesvirlog awer net op d'Situatioun vun de Leit am ëffentleche Secteur agaangen ass, huet de Staatsrot do e Risiko gesinn, datt et zu enger Ongläicheit tëschent Leit aus dem privaten an dem ëffentleche Secteur kéint kommen.

Une voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Dat hätt also d'Dispens vum zweete Vott a Fro gestallt.

Fir deem Rechnung ze droen, ass decidéiert ginn, op dee System zréckzekommen, dee schonns virum 15. Januar a Kraaft war. Deemools ass d'Personaldelegatioun am Gesetzestext net ernimmt ginn. Fir den Accord mat de Sozialpartner awer anzehalen, ass elo en Tripartite-Accord - wann ech gutt informéiert sinn, ech mengen, dat kann de Premier bestätegten - ausgehandelt an ënnerschrifwe ginn, dee festhält, datt d'Personaldelegatioun muss hiren Accord ginn, fir datt e Betriber kann den 3G-Regimm en place setzen. Dat gëllt wuelverstane just fir Betriber, déi esou grouss sinn, datt se eng Personaldelegatioun hunn. Bei méi kleng Betriber, wou et keng Personaldelegatioun gëtt, kann de Patron d'Decisioun aleng huelen.

Wat den ëffentlechen Déngscht ubelaangt, huet den zoustänneg Minister, dee während de ganzen Diskussiounen bei eis war, eis gesot, datt d'Regierung am Accord mat der CGFP den 3G-Regimm an den Administratiounen wëllt bäibehalen, wéi en elo funktionéiert.

An de Gemengen ass et esou, datt de Buergermeeschter mat sengem Schäfferot no Consultatioun vun der Personaldelegatioun dës Decisioun ze treffen huet. Dat baséiert um 85er-Gesetz a souwäit wéi ech dat kontrolléiere konnt, si kloer Direktiven, kloer Informatiounen un all déi Betreffen ënnerwee, entweder vun der Regierung oder vun de Sozialpartner. Ech konnt en éischten Text vun engem vun de Sozialpartner liesen, soudatt dat awer elo kloer ze si schéngt.

Eng weider Ännerung an der Aarbechtswelt betrëfft méi spezifesch den Horeca-Secteur, wou d'Spärstonn vu bis elo 23.00 Auer säit dem 15. Januar ofgeschafft

gëtt an elo Caféen, Restauranten an esou weider erëm kënne wéi gewinnt bis 1.00 Auer schaffen, also net méi 23.00 Auer, mee 1.00 Auer, a bei fräier Nuecht - nujee, fräi Nuecht soll net heeschen d'Fräiheet, fir egal wat ze maachen - eventuell och méi laang.

Op d'Reegele betreffend d'Rassemblement ginn ech just kuerz an. Ech hat virdru schonn drop higewisen, datt am Privaten d'Restriktionen falen. Fir aner Eventer gëllen Aschränkungen. Wann ee sech zu méi wéi zéng Leit trifft, da muss een den Event entweder enner CovidCheck ofhalen oder e Mask droen an zwee Meter Distanz anhalen. Fir Rassemblement mat méi wéi 51 Leit kënnt als drëtt Konditioun d'Sëtzplaz derbäi, virausgesat natierlech, d'Evenement leeft ënnert dem CovidCheck-Regimm.

Et kann een erëm Eventer mat maximal 2.000 Persounen organiséieren. Manifestatiounen mat méi Leit sinn och méiglech, allerdéngs muss een do e sanitäert Konzept bei der Santé areecheen an autoriséiert kréien.

Am Sport an am Kulturberäich ass et esou, datt generell d'3G-Reegele gëllen, wann een zu méi wéi zéng Persounen trainéiert oder musizéiert oder sportlech aktiv ass. Dat selwecht gëllt dann och fir d'Aktivitéiten am Beräich vum Peri- a Parascolaire.

Bei der Vaccinatioun gëtt et eng Neierung an do geet et drëm, datt bei de Kanner, déi manner wéi 15 Joer hunn, just nach een Elterendeel säin Averständnis gi muss, fir datt d'Kand ka geimpft ginn. An et bleift dobäi, datt Kanner ab 16 Joer selwer kënne entscheeden, ob si sech géint Covid-19 impfe wëlle loossen oder net.

D'Quarantän an den Isolement si weider wichteg Elementer am Gesetz. Eng grouss Neierung besteet doran, datt d'Mesure vun der Quarantän elo ganz ewechfällt. Bis elo war dat just fir déi geimpft Leit de Fall.

Dobäi kënnt, datt d'Mesurë betreffend den Isolement erliichtert ginn. Leit, déi eng Infektioun hunn, hunn d'Méiglechkeet, hiren Isolement éischter ofzeschléissen, wa si sech zwee Deeg hannerenee mat engem Schnelltest testen an zweemol en negatiiv Resultat hunn. Do ass elo net méi virgeschriwwen, datt dës zwee Tester musse während bestëmmten Deeg gemaach ginn, an dat gëllt souwuel fir geimpft Leit wéi fir ongeimpft Leit.

Ech kommen dann zu den Aarbechten an der Kommission. Och dës Kéier huet den Text d'Kommission aneschtens verlooss, wéi en erakomm ass. Dozou ass ze soen, datt déi ganz Kommission - an ech betounen „déi ganz Kommission“ - extreem konstruktiv um Projet matgeschafft huet, an och all eis Gäscht aus deene verschiddene Ministère, vun de Ministere bis bei hir engste Mataarbechter. Duerfir soen ech hinnen alleguer Merci.

Sou ass et zum Beispill op Virschlag vum Kolleeg Marc Spautz hin zu engem Amendement betreffend d'Plans d'organisation du travail (POT) komm. Normalerweis muss e Betriber, deen e Plan d'organisation du travail opstellt, dës fënneg Deeg virun der Referenzperiod opstellen. Wéinst der kuerzfristeger Suppressioun vun der Spärstonn um 23.00 Auer wär dat awer fir vill Betriber net méiglech gewiescht. Duerfir hu mer hei eng Derogatioun decidéiert.

Dann ass op Virschlag vum Kolleeg Sven Clement hin de sougenannte Formulaire de localisation de passager, dee Fliegerpassagéier hu missen ausfüllen, aus dem Text gestrach ginn, datt well dee Formulaire eigentlech kee Sënn méi mécht.

Dës Beispiller weisen, wéi an der Santékommission och enner Zäitdrock konstruktiv geschafft gëtt - ob Oppositioun oder Majoritéit -, an duerfir un déi ganz Kommission en häreliche Merci.

Dann zur Prozedur: Den Text ass e Méinden, de 7. Februar deponéiert ginn. Den 8. Februar sinn Amendementer nogerecht ginn. Den 9. Februar, also virgëschter, ass den Avis vum Staatsrot komm. An haut de Moien ass de schréffleche Rapport majoritär ugehall ginn.

Dir fannt an dësem Rapport och e Resümee vum den Avis vum der Chambre des Métiers, vum der Chambre de Commerce, vum Collège médical a vum der konsultativer Mënschrechtskommissioun, net ze vergiessen dem Conseil d'État, déi u sech duerchweeß positiv zu de Mesuren ausgefall sinn, mee deels kritesch zu der Motivatioun an zu deene schnell wiesselenden Texter.

Zum Schluss just e puer Bemierkungen: Och wa mir eis mat dësem Text eng Rei vun eise Fräiheeten erëmhuelen a verschidde Lockerungen decidéieren, ass de Virus domat net ofgeschaft. An och wann d'Fuesent elo virun der Dier steet, gëtt et kee Grond fir den Halligalli oder den Helau an Alaaf, mee éischter, fir d'Mask do ze droen, wou se néideg ass. Dësen Text gëtt eis erëm méi Eegeverantwortung a Responsabilitéit fir déi aner. Duerfir virsiichteg bleiwen, bei der Impfcampagne matmaachen an déi elementar Schutzmoosname respektéieren!

Ofschlëssend nach e grouse Merci un all déi, déi un den Aarbechte bedeelegt waren, alle viraus och eise Leit hei an der Chamber, déi erëm eng Kéier gewisen hunn, datt mer e ganz performante Staff hunn. Ech wëll d'Patricia Pommerell do speziell ervirsträichen mam Chef de service, dem Laurent Besch. Dat gesot, Här President, wënschen ech Iech all: Bleift gesond a passt op Iech op! Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporteur Mars Di Bartolomeo.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Claude Wiseler agedroen. Här Wiseler, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Claude Wiseler (CSV) | Villmools merci, Här President. Ech fänken u mat deem übliche Merci un eise Rapporteur an un d'ganz Ekip vum der Chamber, déi et méiglech gemaach huet, an deenen Delaien alt erëm en Text fäerdegzebréngen. Et ass schonn eng Leeschtung, fir d'27. a fir et an deene kuerzen Delaien ze maachen.

Ech fänken un, andeem ech soen, datt dat hei de véiert Gesetz ass, datt mer innerhalb vun zwee Méint maachen. Mir hunn am Dezember drastesch zougemaach an zwou Etappen a mir hunn de 24. Dezember Hals iwwer Kapp, en toute urgence - well dee Moment d'Regierung gesot huet, datt dat huet missen en toute urgence sinn - nach eng Kéier e gudder Koup beim Zoumaachen zougemaach.

Déizäit hate mer op eng Millioun Awunner héichgerechent 646 Infektiounen den Dag. Den 11. Januar, wéi mer deen drëtten Text gemaach hunn, ware mer bei 2.400 Infektiounen a mir hunn do lues a lues erëm opgemaach. An haut, den 11. Februar, si mer nach ongeféier bei där selwechter Zuel vun Infektiounen a mir maachen nach e Schrëtt méi op, wéi dat am Dezember mat vill manner héijen Zuelen de Fall war, wéi mer sengerzäit zougemaach hunn.

Elo gëtt rasonéiert, datt et net d'Infektiounszele sinn, déi zielen, mee d'Hospitalisationszele, an déi wäeren, déi si stabil ginn. Bon, mir kënnen dat akzeptéieren als Rasonement, mee mir soen awer nach hannendrun, datt d'Gefor bei deene villen Infektiounen, déi mer nach kennen, haut awer och nach grouss ass.

D'Leit dobauss si selbsterständlech frou, wa méi opgeet. Mee trotzdeem, och wann d'Leit frou sinn, wa méi opgeet, stelle sech awer nach eng ganz Rei seriö Froen: iwwert de Firwat vum deem Opmaachen haut an esou schnell, iwwert d'Hannergrënn dovun, iwwert de Sënn vun deenen eenzele Moosnamen, déi mer opmaachen.

Den Exposé des motifs seet selwer, datt mer momentan - an ech zitieren d'Wierder vun der Regierung - nach net „suffisamment de recul“ hätten, fir eis kënnen eng Meenung ze maachen. De Conseil d'État seet, datt iwwerhaupt keng Referenz op Donnée-scientifique géif gemaach ginn an deem ganzen Exposé, an deene ganze Kommentare vun dëser Gesetzgebung. An e seet och en anert Argument, wat ech 100%eg novollzéie kann: Am Dezember hu mer gesot, datt mer relativ schnell missten zoumaachen, well mer déi vill Kontakter, déi op den Neijerschdagsfester géifen entstoen, sollte vermeiden. Haut elo huele mer eng konträr Decisioun an et stinn änlech Fester virun der Dier, notament all déi Fesfester, déi elo kommen. D'Logik an d'Rationalitéit vun där enger an där anerer Diskussioun hannerloossen, ouni datt eng Beweisfierung am Exposé des motifs ass, awer eng Rei Problemer, fir et nozevollzéien.

An déi Novollzéibarkeet vun deene Moosnamen, firwat se geholl ginn, wann een dat net versteet, dann decrochéiert een an da gëtt dat net esocht geholl. An et ass dat, wat an eisen Aen och momentan amgang ass ze geschéien: datt d'Leit net verstinn, firwat wellech Mesur geholl ginn, an dee Moment dat och net kënnen novollzéien an och net befollegen.

D'Commission consultative des droits de l'homme, déi seet ganz kloer an hirem Avis fir dëse Gesetzestext, datt se der Meenung ass: « est d'avis que les changements fréquents et précipités », net meng Wieder, der Commission des droits de l'homme hir Wieder, « rendent la législation Covid-19 inaccessible non seulement pour les acteurs professionnels, mais aussi pour la population en général. » Ech mengen, dat ass e grouse Problem, well d'Novollzéibarkeet momentan net méi déi ass, déi se misst sinn, fir datt déi Texter och uerdentlech kënnen applizéiert ginn.

Mir hunn als CSV eng Evaluatioun vun deene Moosname gefrot, déi elo an deene leschte Wochen en cours waren. Mir hunn d'lescht Woch e Brëf geschéckt, an deem mer dat an aller Däitlechkeet froen, well mer un enger Rei vu Moosnamen, déi en place waren, gezweifelt hunn a well et ëmmer erëm Sënn mécht ze wëssen, wat eppes bréngt, wat een en place gesat huet, haaptsächlech wann dat esou contraignant a restriktiv Moosname sinn.

D'Majoritéit ass net drop agaangen. D'Ministesch huet eis an enger Kommissioun geäntwert, datt d'Regierung net an der Logik vun der Evaluatioun wär. Si sinn net an der Logik vun der Evaluatioun, ech muss mer dann awer d'Fro stellen, a wat fir enger Logik mer dann eis hei befannen, a wat fir enger Logik mer dann en fin de compte all déi Moosnamen huelen. Ass dat just d'Logik vum Bauchgefühl, an där hei Decisiounen geholl ginn?

Mir hätte gär gewosst, wat esou Spärstonnen, wéi mer se ageféiert hunn um 23.00 Auer da schlussendlech bruecht hunn. Wat bréngt et, wann een e Café um 23.00 Auer zougéiert? Ech versti ganz gutt, wann ee seet: Mir maachen d'Café um 18.00, 19.00, um 20.00 Auer zou, well mer dann e ganze Service manner hunn. Mee fir se um 23.00 Auer zougemaachen, do stellen ech mer och wierklech d'Fro: Wat bréngt et? Mir soen net, datt et näischt bréngt. Mir hätten awer gär gewosst, wat d'Effikassitéit vun esou enger Moosnam wär.

Déi selwecht Fro vun der Limitatioun doheem, déi mer op zéng Leit gesat hunn, nodeem mer se fréier schonn op véier Leit hatten. Wat bréngt et? A wat huet déi Notifikatioun bruecht? Ech kommen duerno nach eng Kéier drop zrëck.

Mir hunn déi grouss Meetingen - „iwwer 200“ hate mer an dësem Gesetz stoen - ënnerschiddlech behandelt, jee nodeem ob se dobaussen oder dobanne waren. Och do ass d'Fro: Wat huet dat da bruecht, datt mer et sengerzäit op 200 limitéiert hunn? Wat sinn d'Infektiounen, déi op esou Evenementer geschitt sinn? Wat hu mer domat net kritt? Dat selwecht: d'Ustiechung op deenen Evenementer iwwer 2.000. Hate mer Problemer? Hate mer keng Problemer domat? Wéi ass d'Evaluatioun vun där Moosnam gewiescht?

Datt selwecht iwwert d'Effikassitéit an d'Effektivitéit vun de sanitäre Pläng, déi mussen eragerecht ginn. Hu se eppes bruecht? Ass dat eng Moosnam, déi sënnavoll ass? Déi kascht vill un Energie an un Organisatioun. Wann dat sënnavoll ass, ass et och verständlech, mee mir hu keng Evaluatioun dovunner. Mir wëssen net, ob et eppes bruecht huet oder net.

Datt selwecht: den 3G op der Aarbechtsplaz. Wéi ass dann do den Ustiechungstaux op den Aarbechtsplaz gewiescht? Sinn do vill Infektiounen geschitt? Oder si keng geschitt? Huet deen 3G op der Aarbechtsplaz eis eppes geholfen oder net? Déi selwecht Fro bei de Moosnamen, déi iwwert den 2G an 2G+ agefuert goufen. Wat hu se da bruecht schlussendlech? Mir ware jo net dergéint, mee iergendwou géife mer awer gär wëssen: War et effikass oder war et net effikass?

Déi selwecht Fro d'ailleurs beim Test obligatoire, deen agefuert ginn ass an den Altersheimer, an de Kliniken. Sinn do nach vill Ustiechungen? Wéi ass d'Situatioun an den Altersheimer? War déi Moosnam effikass? War se net effikass? Fir eis ass et einfach wichtig, datt déi Evaluatiounen geschéien, well ouni déi Evaluatiounen kann ee seng Politik net steieren. Da weess een net, wat d'Moosname bruecht hunn oder net bruecht hunn. An et kann een haaptsächlech och keng Zilsetzungen definéieren bei den nächste Moosnamen, déi ee wëll huelen. A wa mer net evaluéieren, wat mer maachen, da si mer just an engem Hin an Hier vu Moosnamen, vun approximativen Decisiounen, déi net verstanen an net akzeptéiert ginn.

Dir wëllt als Regierung kee Stufeplang. Dat hutt Der scho méi wéi eng Kéier gesot. Dir wëllt keng Zilsetzungen. Dir wëllt keng Evaluatioun. Dir sot, Dir wëllt Flexibilitéit, mee haaptsächlech wëllt Der keng Konklusiounen zéien, kee Bilan zouloossen an dee Moment och keng Rechenschaft ofleeën vun deene Moosnamen, déi Der agefuert hutt.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | An dat ass e Problem fir eis!

Mee komme mer zu dem Gesetz, dat haut virläit. Mir stelle fest, datt eng Entkoppelung vun den Zuele vun Neiinfektiounen op där enger Säit, déi nach ëmmer ganz héich sinn, an der Beleeung vun de Spidolsbette op där anerer Säit, déi sech stabiliséiert huet, d'Realitéit ass. Dat huet sécherlech zwou Ursachen: déi manner grouss Virulenz vun dem Omikron op där enger Säit an zweetens méi en héijen Impftaux, deen awer e groussen Deel vun der Populatioun schützt. Deen erlaabt och sécherlech eng Rei Oplockerungen.

D'Regierung huet der eng Rei virgeschloen. An ech soen hei, verschidder fanne mer „intuitiv“ richtig, mee awer „just intuitiv“ richtig, well mer net evaluéiert hunn, wat d'Situatioun war a well een et och net ka beweisen.

Déi éischt dovunner, dat ass, datt déi Spärstonn vun 23.00 Auer fortkennt. Déi ass och gutt fort. Mir hunn eis ëmmer nom Sënn gefrot vun esou enger Spärstonn um 23.00 Auer, well mer net empfonnt hunn, datt just 23.00 Auer effikass wär. Mir hätten aner Saachen effikass fonnt, mee déi um 23.00 Auer hu mer net effikass fonnt. A mir hunn och gesinn, datt sech eng ganz Rei Beweegungen an der Populatioun gemaach hunn, datt no 23.00 Auer op private Sitten a Lieue Fester weidergefuert gi sinn, wou mer eis gefrot hunn, ob dat net méi problematesch war, wéi wann d'Situatioun eng aner gewiescht wär.

Dat war natierlech och fir d'Restaurantsbetriber e Riseproblem. Dofir ass se gutt fort an eisen Aen. Si huet souwiso net vill Sënn gemaach a mir mengen, mir denken - mee mir hätte gär nogewisen -, datt eng Evaluatioun dat och esou bewisen hätt, wa se da gemaach gi wär.

Elo fuert Der awer direkt vun deem contraignantë Regimm vun um 23.00 Auer zoumaachen op e ganz normale Regimm eriwuer. Net nëmme bis 1.00 Auer kann opgemaach ginn, mee et kënnen och, well déi aktuell Gesetzgebung elo erëm total applizéiert gëtt, fräi Nuechte gefrot ginn an och stattfannen, nottamment iwwert all déi Fuesdeeg. An do gëtt vun där Decisioun d'Responsabilitéit op d'Gemenge verschoben: Si mussen decidéieren - an dat ass effektiv déi aktuell Gesetzgebung, mee mir hunn awer nach eng sanitär Kris, wat eng national Kris ass -, d'Gemenge mussen dann elo decidéieren, ob oder ob net déi fräi Nuechte fir déi Fester sinn.

Si fille sech - souvill meng Echoe vu verschiddene Gemengen - awer e wéineg eleng gelooss, well hei gëtt hinnen ofverlaangt, datt se eng sanitär Decisioun huelen, wat an eisen Aen awer eng national Decisioun muss sinn.

Elo gëtt an der Kommissioun an op anere Plaze gesot: „Mee e seriöse Buergermeeschter, dee weess schonn, wellech Decisioun en dann elo soll am Kader vun deem Text huelen, wann e seng Leit wëll schützen.“ Wäer dat esou, da wäer dat jo nach gutt. Mee ech stellen awer fest, datt an enger Rei Gemenge souwiso eng Rei fräi Nuechten d'office schonn do sinn. Dat heescht, déi Gemenge kënnen iwwerhaapt keng Decisioun huelen. An op där anerer Säit, wann et keng national Decisioun ass ... Stellt Iech d'Situatioun vir, wou an där enger Gemeng déi eng Decisioun geholl gëtt an an der Nopeschgemeng déi aner Decisioun. Wéi soll e Buergermeeschter dat da senger Restateure erklären, wann hien decidéiert, keng fräi Nuechten ze ginn, an all déi aner Gemenge ronderëm decidéieren, de Contraire ze maachen?

Hei gëtt d'Responsabilitéit an eisen Aen op d'Gemenge verschoben. Eng sanitär Decisioun ass eng national Decisioun an eisen Aen an do hätt d'Regierung scho misse kloer an däitlech soen, wat se da wëllt.

Den zweete Punkt, dee mer vum Prinzip aus positiv fannen, ass, datt déi Limitatioun vun zéng Leit doheem an déi Notifikatioun, déi mer bis elo haten, ewechfalen. Dat huet an eisen Ae kee Sënn gemaach an dat ass gutt fort. Mir soe säit zwee oder dräi Gesetzer - ech ka mech net méi drun erënneren -, datt déi do Dispositioun kee Sënn mécht, well se éischters net duerchsetzbar war, well se net kontrollabel war a well se och net sanktionéiert konnt ginn.

An ausserdeem, déi Notifikatioun, do hu mer schonn e puermol driwwer geschwat, mat där elektronischer Äntwert, déi e Privatmann da kritt huet, wann en esou eng Notifikatioun gemaach huet ... Ech weess net, wéi vill Dir der krut, warscheinlech 30.000, 40.000, 50.000. Mee déi krut Der eran als Ministère an et ass a mengen Aen - wann ech dat richteg novollzéien - strictement

guer, guer näischt domadder ugefaange ginn! Dir krut just eng automatesch Äntwert, déi huet Iech net ganz vill gehollef. An ech mengen, déi do Aarbecht, déi war an eisen Aen absolutt an total sënnoos.

An Är Argumentatioun, fir dat elo ofzeschaffen, ass awer erstaunlech. Dir sot, well et elo méiglech wär duerch déi epidemiologesch Situatioun, mee haapt-sächlech ass dann d'Äntwert, an ech zitieren déi gär am Text: « alors qu'il est de toute façon impossible de contrôler le respect des mesures dans pareille situation. »

Gutt, dat soe mer Iech säit dräi Gesetzer, datt et net nokuckbar ass, datt et net kontrollabel ass, datt et net sanktionabel ass. Dat ass awer allkéiers, wa mer et gesot hunn, total ignoréiert ginn. Dir sidd driwwer ewechgefuert an Dir hutt et am Fong als „quantité négligeable“ consideréiert, wat hei als Argumenter koum. An da bréngt Der elo dat Argument, wéi wann dat total nei wär an elo absolutt alichtend wär, datt et elo muss sinn.

Eis Fro ass: Firwat hutt Der se iwwerhaapt agefuert, déi Moosnam, an elo huet Der se ewech? Wann Der et sengerzäit als Recommandatioun geholl hätt, esou wéi et elo am Fong gesot gëtt ... De Rapportier huet nach gesot, et sollt jiddwereen awer doheem oppassen, wat e mécht a vläicht net an Exzesser verfallen. Wann Der dat sengerzäit als Recommandatioun geholl hätt, da kéint Der déi Recommandatioun jo och elo stoe loossen. Mee elo, duerch de Fait, datt Der aus dem Gesetz eppes ewechhuet, wat eng legal Basis hat, kritt een d'Impressioun, d'psychologesch Impressioun, datt am Fong hei jiddweree sech elo kéint erlaben, wat e wëllt. Dat ass e psychologesch schlecht Zeechen, wat hei geschitt. Wann Der et vun Ufank un esou gemaach hätt, wéi d'Oppositioun Iech et proposéiert huet, wär et an deem Moment weesentlech méi sënnvoll gewiescht.

Dat zu deene Punkten, déi mer am Fong positiv am Gesetz fannen. Da ginn et awer och eng Rei anerer, vun deene mer net wëssen, wéi se dann an deenen nächsten Deeg richteg an d'Realitéit sollen ëmgesat ginn.

Éischters ass et d'Ofschafe vun der obligatorescher 3G-Reegel op der Aarbechtsplaz. Dës Reegel ass de 17. Dezember gestëmmt ginn, de 15. Januar a Kraaft getrueden an elo gëtt se erëm dräi Wochen duerno ofgeschaaft, dräi Wochen duerno, ouni datt iergendeng Explikatioun, iergendeng Argumentatioun dofir kënnt. An dat wär awer de Minimum, wann een esou eng aschränkend Moosnam aféiert a se dräi Wochen duerno erëm ofschafft, datt een zumindest argumentéiert, firwat ee se elo ofschafft. Dat wär awer dat Mindest, wat mer erwaart hätten!

An de Conseil d'État seet a sech genau dat selwecht. Et ass net just eng Remark vun der Oppositioun hei. De Conseil d'État, dee seet: « Le projet de loi sous avis opère [...] un revirement de l'approche de la protection contre la Covid-19 au travail, sans pour autant donner les raisons qui motivent ce changement, pourtant fondamental. »

Ass et, well se net ëmsetzbar war an d'Realitéit? Da froe mer eis: Firwat ass se dann ageféiert ginn? A besonnesch, wa se net ëmsetzbar war, firwat gëtt se elo nach an der Fonction publique tel quel bäibehalen? Oder ass et, well se näischt bruecht huet, weeder als Protektiounsmoosnam nach als Incitatif zur Impfung? Wann dat de Fall ass, da froe mer eis, firwat se dann an der Fonction publique elo bäibehale gëtt.

De Conseil d'État seet nach eng Kéier dozou: « Ni l'exposé des motifs, ni le commentaire de la disposition sous examen ne contiennent d'ailleurs d'éléments permettant d'évaluer l'impact (ou l'absence d'impact)

qu'a eu cette mesure sur la situation épidémiologique au sein des entreprises et administrations, ou sur les chiffres des vaccinations effectuées en raison de ce régime spécifique. » Kloer Wierder vum Conseil d'État, hannert deene mer honnertprozenteg stinn. Dat hei ass e Fluch am Niwwel ouni Radar!

Also wann et war, fir se ofzeschaffen, dann hätt déi Reegel - dat ass eis Meenung - virun dräi Wochen net sollen agefuert ginn. An ech liesen Iech och do - well et esou kloer ass - den Avis vun der Commission des droits de l'homme vir, fir Iech wierklech ze weisen, datt dat do net just d'Meenung vun der Oppositioun eleng ass.

D'Commission consultative des droits de l'homme seet: « De plus, l'introduction obligatoire du 3G à partir du 15 janvier 2022 a mis les responsables dans une situation difficile. Si cette mesure intrusive et contraignante, justifiée par le gouvernement et le parlement par une prétendue urgence, devient maintenant facultative au bout de trois semaines, les responsables et les salariés doivent se questionner sur l'opportunité d'exercer tant de pression. Cela porte atteinte non seulement à la crédibilité des autorités politiques », also vun der Regierung hei an deem Fall, « mais fragilise aussi celle des responsables des employeurs qui ont dû relayer cette mesure, l'expliquer, la justifier et l'imposer. »

Dat sinn och kloer Wierder vun der Commission consultative des droits de l'homme fir ze soen: Déi hei Politik, an deem Rhythmus, wéi se hei geschitt, an där Onerklärtheet, wéi se eriwuerkënn, ass ëmmer an ëmmer méi schwéier dobaussen ze akzeptéieren a bréngt net nëmme d'Regierung a Verleëenheet, mee och déi Leit, déi der Regierung wëllen hëllefen, hir Politik ëmzesetzen.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Zousätzlech wëll ech soen, datt elo déi classesch Rassemblementsreegelen da gëllen, wann een net d'Decisioun hält, fir en 3G stoen ze loossen. Och do gëtt dann d'Responsabilitéit erëm zrëck op d'Betriber geschoben, wat ech normalerweise jo richteg fannen, wann d'Betriber esou vill wéi méiglech Responsabilitéit hunn. Mee hei, wéi gesot, ass et eng sanitär Fro, wou eng staatlech Responsabilitéit ass a wou et net un deenen Eenzelen ass, fir ze decidéieren, wat dann elo sanitär richteg a wat falsch ass.

Schlussendlech ass et d'Solutioun vun der Regierung, fir d'Opposition formelle ze ëmgoen, déi de Conseil d'État gemaach huet - obwuel an der Press stoung, et wär keng Opposition formelle zum initialen Text gewiescht. Et war schonn eng Opposition formelle zum initialen Text an d'Regierung huet hiren Text jo aus deem Grond vun där Opposition formelle ëmgeännert, andeem se einfach erausgeholl huet, datt elo missten Diskussiounen mat de Sozialpartner sinn. Si huet dat aus dem Text erausgeholl, soudatt den Text elo keng Opposition méi wäert dorobber kréien, mee an der Realität ass déi Egalitéit awer net do, well jo mat de Sozialpartner aus dem Privatsektor ofgemaach ginn ass, datt awer nach iwwerall missten Negociatiounen sinn. Mee loosse mer dat emol esou stoen.

Déi Fro, déi mir eis och stellen, dat ass: Wéi soll dat Ganzt elo op der Zäitschinn oflafen? Elo trëtt dee Gesetzestext den Owend a Kraaft an da misst jo theoretesch alles dat, wat mer elo soen, nottamment déi 3G-Reegel an de Betriber, ofgeschaaft sinn, wa se dann net erëm iwwert d'Decisioun bäibehale gëtt. Déi Decisioun muss awer geschéien op Basis vu Consultatiounen mat den eenzelne Gewerkschafte respektiv Personalvertrieeder. Elo muss ech awer soen: Wéi soll dat da fir de Méindeg goen?!

Dat gëtt haut geschaf, da mussen also d'Diskussiounen - dat gëllt da par ailleurs och fir d'Gemengen - mat de Personaldelegatiounen elo den Owend oder muer iwwert de Weekend geschéien an de Schännerot muss dann de Sonnden den Owend oder de Méinden de Moien eng Decisioun huelen, eng Deliberatioun huelen, fir den 3G wëlle weiderzeféieren. Ansonste si se de Méinden de Moien an deem anere Regimm, nodeem datt vill Organisatiounsfroe sech gestallt hunn, fir den 3G anzeféieren. Bei de Privatbetriber, wéi soll dat da bei verschiddene Betriber iwwerhaapt do goen, fir dat de Méinden a Kraaft ze setzen?

M. Laurent Mosar (CSV) | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Also ech muss éierlech soen: Och wann een da mat där Moosnam d'accord wär, wäert awer d'Aart a Weis, wéi se hei ëmgëst gëtt, vill Diskussiounen mat sech bréngen. Mir fannen et eng iwwerstierzten Aart a Weis, dat unzgoen, an domat an eisen Aen absolutt an total onverständlech!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Deen zweete Punkt, dat ass dat komplett Ophiewe vun der Kontaktquarantän. Wann ech de Kommentar liesen, dann ass dat Ophiewen net, well déi Kontaktquarantän net méi sënnavoll oder net méi wichteg wär, mee d'Argument, wat ugi gëtt am Exposé des motifs, dat ass, well d'Servicé vum Ministère de la Santé iwwerfuert sinn, well d'Servicen déi Zuel vun de Leit, déi se missten traitéieren, net méi packen.

Ech kann dat och nach verstoen. Ech soen awer: Dat ass scho laang de Fall, schonn eng Rei Wochen de Fall. Déi Fäll, déi ech kennen, do huet déi Quarantän an den Träage vun der Quarantän souwisou net méi geklappt. Ech maachen och do kengem e Reproche. Ech stellen awer just dat selwecht fest, wat de Conseil d'État u sech an aller Däitlechkeet seet: Dat hei ass e „Renoncement“ vun der Regierung op d'Gestioun vun dem Covid. D'Regierung gëtt et op, fir den Träage, de Suivi an déi Kontaktquarantänen ze maachen.

Mee wat mech dann awer gesetzlech trotzdem erstaunt, dat ass, dass den Text, dee mer haut virleien hunn, nach eng ganz Rei Moosnamen vum Träage beinhalt, déi awer nach tel quel drastinn. Notamment am Artikel 5 Paragraf 1 Punkt 2 steet nach déi ganz Lëscht dran, wat dann deejéinegen, deen an eng Träageprozedur komm wier an duerno eng Quarantän kritt hätt, wat deen dann alles u perséinlechen Donnéeën misst ofginn: Identifikatioun, Coordonnées de contact, Sécurité sociale, Médecin traitant ou médecin désigné. Fir awer duerno just eng SMS vun der Santé geschéckt ze kréien, datt e soll e wéineg oppassen, wat e mécht, well en e Kontakt wier fir déi, wou den Träage dann nach fonctionéiert, fannen ech dat relativ intrusiv. An ech fannen, wann een dat do da scho mécht, dann hätt een zumindest déi do Moosnamen awer och missen an deem Text ewechhuelen, well an eisen Ae maache se hei net méi vill Sënn.

An esou wéi d'Gesetz elo ausgesäit, stellt sech souwisou d'Fro, firwat dann nach iergendeen, deen infizéiert ass, sech nach soll op der Santé mellen, wa souwisou keen Träage méi hannerndu gemaach gëtt. À moins datt en e Certificat de maladie brauch, fir net brauchen schaffen ze goen, gëtt et jo am Fong kee Grond méi, sech op der Santé ze mellen. An dofir soen ech, datt d'Santé an deenen nächste Wochen d'Kontroll an d'Iwwersiicht iwwert d'Evolutioun vun der Krankheet verléiere wäert, well duerch dee Fait de Suivi vun der Krankheet net méi uerdentlech ka gemaach ginn. An dat heescht en conclusion, datt d'Steuerung an Zukunft extreem schwierig wäert ginn.

An à partir vun der nächste Woch ass et och eiser Meenung no sécher, datt zumindest déi statistesch

Zuele wäerten erofgoen, well d'Reckmeldung bei der Santé vill méi kleng wäert sinn. Dat heescht awer absolutt net, datt et an der Realitéit esou wäert sinn, well déi Zuele vun nächste Woch u wäerten net méi dat selwecht heesche wéi déi vun dëser Woch, sinn net méi vergläichbar a sinn och net méi fiabel an deem Sënn a kënnen net méi d'selwecht fir d'Steuerung vun der Gesondheetspolitik gebraucht ginn, wéi dat bis elo de Fall war. An dat ass fir eis och e grouse Problem, fir en uerdentleche sanitaire Suivi ze maachen.

An dann hunn ech eng Fro hannendrun, fir déi Leit, déi virsiichteg sinn an déi zum Beispill laang mat enger infizierter Persoun a Kontakt waren, déi zum Beispill véier Stonnen am Auto mat enger infizierter Persoun gefuer sinn. Déi konnte bis elo eng Autoquarantän maachen, well se gesot hunn: „Mir waren effektiv laang exposéiert, mir sinn en risque.“ Do ass d'Fro ... Dat geet jo elo net méi. Dat ass jo elo eriwuer, déi Autoquarantänen, wann een da wierklech laang a Kontakt mat enger Persoun war. An do kann ee jo warscheinlech kee Certificat - wann ech den Text richtig gelies hunn, mee à vérifier - fir d'Aarbecht méi kréien, och wann ee laang exposéiert war a wann ee wierklech e grouse Risk dréit, fir d'Infektioun ze hunn.

Den drëtten Punkt, dat ass deen: Dir sidd vum 2G op den 3G zréckgaange fir de Fräizäitberäich, och do ouni iergendwellech Ugab, wat dann den 2G bruecht huet, dee mer elo eng Rei Wochen haten, oder wat en net bruecht huet. Elo gëtt op eemol ganz opgemaach oder vill opgemaach, ganz schnell, wa méiglech virun de Fuesdeeg. Duerfir muss mer dat jo haut schonn a Kraaft triede loosser. Ech verstinn och, datt dat den Horeca-Secteur sécherlech arrangéiert, an dofir ass et positiv, mee trotzdem hätte mer awer gär iergendeen Unhaltspunkt gehat, firwat een dat elo an dësem Moment esou mécht, wéi et hei decidéiert gëtt.

Mee wat haaptsächlech eise Problem ass, dat ass d'Konsequenz vun deem Ganzen. Den Drock, dee vum 2G ausgaangen ass op déi Leit, fir sech impfen ze loosser, dee gëtt mat där heiter Decisioun ewechgeholl, an dat ass an eisen Aen nun awer net onproblematisch. An haaptsächlech déi Leit, déi sech impfe gelooss hunn ënnert deem Drock an de leschte Wochen - an dat waren der jo awer eng Rei -, déi sinn elo rosen, well se sech awer e wéineg verschaukelt spiere vun der Regierung.

Ech fannen, datt dat hei eng Kakofonie vun der Regierung ass an deenen Decisiounen, en Hin an Hier, wat geholl gëtt. Wäer déi Moosnam elo nach geholl gi mat enger klorer an däitlecher Ausso oder mat engem Text vun der Impfflicht, dee schonn hei géif virleien, dann hätt een op där anerer Säit den Drock kënnen bäibehalen. Dat ass awer elo net de Fall.

Op där anerer Säit, wann ech der Regierung nolauscheren, dann héieren ech och do extreem verschidden Aussoen. Ech héieren de Premier op der Pressekonferenz, dee sech nach ganz, ganz kloer an däitlech fir eng Impfflicht ausschwätzt, an ech begréissen och, dass an dat an där Däitlechkeet gemaach huet. Ech gesinn awer d'Gesondheetsmënstes op där anerer Säit, déi an Äntwerten, déi se eis an der Kommissioun an op Froe gëtt, alles ofhängeg mécht vun Etüden, déi elo gemaach ginn, vun nach anerem, vu Bedenken, vun Nuancen, a wou eng Decisionsverschibung awer gemaach gëtt, déi fir eis problematisch ass, d'autant plus, datt mat dësem Gesetz den Drock fir sech ze impfe massiv ewechgeholl gëtt.

Zwou Remarken hunn ech nach ze maachen, déi e wéineg iwwert dëst Gesetz erausginn. Dat Éischt, dat ass déi Diskussioun iwwert de véierte Vaccin. Ech weess elo net, wou déi Diskussioun hierkënn, op Basis vu welleche Recommandatiounen, op Basis vu

wellechen Iwwerleeungen elo iwwert de véierte Vaccin geschwat gëtt, just nodeems d'Leit geboostert gi sinn. Dat mag jo och medezinnesch richtig sinn, ech kann dat net soen, mee ech soe just, datt déi Kommunikatioun, déi elo an deene leschten Deeg iwwert dee véierte Vaccin gelaf ass, d'Leit awer relativ duerjerneegemaach huet.

Dat war déi Diskussioun, iwwer 65 Joer misst een oder sollt een, wat awer elo vun der Santé offiziell zréckgeholl ginn ass. Mee d'Leit froe sech awer: Wie soll dann elo? Wou soll ee sech mellen? Wéi geet dat? An a wat fir engem Rhythmus muss mer eis wéini no der Boosterimpfung mellen? Alles dat ass onkloer an ech soen Iech, dat féiert zu ganz, ganz villen Diskussiounen an Opregungen dobaussen iwwer eng Kommunikatiounspolitik, déi momentan net klappt.

A mäi leschte Punkt, dat ass deen iwwert d'Pandemiegesetz. Elo froe mer dat säit iwwer engem Joer. D'Pandemie ass zwee Joer amgang. Mir hätte wierklech all Interêt drun, esou schnell wéi méiglech en uerdentlech Pandemiegesetz ze kréien, fir d'Gestioun weesentlech méi einfach a besser ze maachen, wéi mer se elo hunn.

Et hätt een an deene leschten zwee Joer sécherlech schonn dorunner kënnen schaffen. Mir hunn awer bis elo nach näischt dovunner gesinn. Mir sinn och net eleng mat där Meenung. Wann Der d'Konklusioun vun der Commission consultative des droits de l'homme liest, da gesitt Der, datt hire leschte Saz eng grouss an däitlech repetitiv Ufro ass, fir esou e Pandemiegesetz esou schnell wéi méiglech ze kréien.

Dat Ganz ass also an eisen Aen en Hin an Hier an ass schiedlech fir d'Kohärenz vun der Regierung respektiv schiedlech fir déi wéineg Autoritéit an déi wéineg Kredibilitéit, déi d'Regierung an dësem Kontext huet. D'Regierung hëlt hei eng Rei Moosnamen ouni Evaluatioun, ouni fundéierten Hannergrond, ouni datt mer d'Zilsetzung kennen an d'Konsequenzen eis eng kéier ugekuckt hunn.

Mir hätte gär bei verschiddenen Articlele mat Jo gestëmmt, notamment bei zwee Articlelen: deem vun der Spärstonn um 23.00 Auer an deem vum Ofschafe vun der Limitatioun vun de Persounen doheem an der Notifikatioun, déi Privatleit mussen maachen, wa se eppes à domicile organiséieren.

Ech ginn hei eng Demande eran, fir den Artikel iwwert d'Ofschafe vun der Spärstonn kënnen separat ofzestëmmen. Mir géife gär fir deen Artikel kënnen stëmmen an dat kloer weisen.

(M. Claude Wiseler dépose une demande de vote séparé sur l'article 3 du projet de loi 7964.)

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV) | Dat wollt mer och maache fir d'Limitatioun an d'Notifikatioun. Do ass et eis awer net méiglech, well an deem Artikel - dat ass awer just eng technesch Fro, déi hei ass - esou vill aner Punkten nach drastinn an eist Reglement eis et net erlaabt, en eenzelne Punkt aus engem Artikel zum separate Vott ze ginn, soudatt mer dat net kënnen maachen. Dat hätte mer am léifsten awer och gemaach. Mir sinn der Meenung, datt dës Articlele souwisou an där Form ni richtig Sënn gemaach hunn an dofir net hätt brauchen agefouert ze ginn.

Fir de Rescht ass dësen Text an eisen Aen eng Etapp méi an engem Zickzackkurs, en Hin an Hier ouni Explikatioun, ouni Evaluatioun, ouni Argumenter, Resultat vun enger Politik, wou d'Regierungspartner sech net méi eens sinn an an all Richtungen zéien. Mir wäerten dergéint stëmmen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Här President!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Wiseler. Den Här Premierminister freet d'Wuert.

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Ech hu just eng Fro un den Här Wiseler. Wéi eng wëssenschaftlech Basis erlaabt Iech dann, esou en Amendement kënnen ze presentéieren?

M. Claude Wiseler (CSV) | Ech hunn hei, souwäit ech weess, keen Amendement presentéiert.

Plusieurs voix | E Vote séparé.

M. Claude Wiseler (CSV) | Ech hunn e Vote séparé op Ären Text gefrot. Wann Dir mer nogelauschert hätt bei deem, wat ech virdu gesot hunn, da soen ech, datt deen heiten Artikel eis intuitiv als richtig erschénkt, obwuel mer ...

(Interruptions)

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Ech wollt just déi Bestätegung kréien: „intuitiv“, ok, très bien!

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, Här Bettel. Mee dommerweis hunn ech Iech ... Dräimol hu mir Iech schréftlech gefrot, fir d'Evaluatioun vun Ären Artikelen ze kréien. Dommerweis hunn ech dat och nach an der Ried nach eng Kéier däitlech, notamment bei deem doten Artikel, gefrot, datt mer am Fong nu wirklech gär hätten, datt d'Regierung eis d'Evaluatioun vun den eenzelen Artikelen mécht. Mee Dir hutt awer bei kengem Artikel eng Evaluatioun gemaach!

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | An duerfir stëmmt Der se mat.

M. Claude Wiseler (CSV) | Dir hutt bei kengem Artikel eng Analys gemaach. Dofir bleift eis näischt anescht iwwreg, wéi op verschiddene Punkten esou ze reagéieren. Mir maachen dat ongär, mee well mer awer gär eng Positioun hätten, maache mer et trotzdem. Mir regrettéieren, datt mer et musen intuitiv maachen, ouni et op enger wëssenschaftlecher Basis, déi Dir net bruecht hutt, kënnen ze maachen!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wiseler. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Gilles Baum.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Gilles, géff alles!

M. Fernand Etgen, Président | Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Gilles Baum (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Erlaabt mer, fir d'éischt dem Kollege Rapporteur Mars Di Bartolomeo Merci ze soe fir säi 27. Rapport. An ech hunn em et schonn eng Kéier gesot: Här Di Bartolomeo, ech hoffen, dass mer Iech nach ganz oft hei uewen op der Tribün gesinn, awer hoffentlech net méi ganz vill zu Covidgesetz, soudass mer dat dote kënnen geschwënn hannerun eis loossen.

D'Mesurë si vum Här Di Bartolomeo in extenso virgestallt ginn. An dat erlaabt mir natierlech dann, dat méi kuerz ze maachen. Ech wëll den Text haut e bësse méi a Bezuch setzen zu deem, wat am Ausland geschitt. Ech wëll awer eppes hei zrëckweisen an dat ass dat, wat vum Riedner vun der CSV, vum Här Wiseler, elo just gesot ginn ass, et wär en Zickzackkurs, et wär en Hin an Hier.

Mir hunn eis während deenen awer elo bal zwee Joer, déi déi Pandemie hei dauert, ëmmer Flexibilitéit gelooss. An ech mengen, et wäert kee Parlament an Europa sinn, dat an deenen zwee Joer 27-mol zesummekomm ass, fir

d'Mesurë matzedecidéieren, matzebestëmmen. Ob dat Oppositioun oder Majoritéit war, mir hunn nach ëmmer versicht, e Gläichgewicht ze fannen tëschent der Fräiheet an de Restriktiounen. An ech menge ganz am Géigendeel zu deem, wat den Här Wiseler gesot huet, dass d'Leit dobausse kee Vertraue méi an d'Regierung hätten: Mir gesinn dat ganz anescht! Mir hunn och hei déi néideg Flexibilitéit un den Dag geluecht. D'Gesetz wäert zwee Méint, also bis den 30. Abrëll, Bestand hunn a wa mer virdu eng Kéier gesinn, dass mer musen eppes drun ännere goen, da wäerte mer dat och maachen!

Une voix | Très bien!

M. Gilles Baum (DP) | Erlaabt mer, Iech dann elo matzehuelen op en Tour an d'Ausland. Ech géif an Dänemark ufänken. An Dänemark ass am September 2021 de „Freedom Day“ deklaréiert ginn, dee se awer nom Opdauche vun der Omikron-Variant erëm ganz, ganz séier hu misse réckgängeg maachen. Aner Länner hunn zu deem Moment neidesch op Dänemark gekuckt, well déi scho konnte méi Fräiheeten oder alleguerten d'Fräiheete gewarleschten an aner Länner net. Elo hu se fir d'zweete Kéier praktesch alleguerten d'Mesuren opgehuewen. Am Restaurant, am Café brauch ee keng Mask méi ze droen an et brauch een och säin Impfzertifikat net mat sech ronderëmzedroen.

Dänemark geet op dese Wee, obwuel se ganz héich Inzidenzzuelen hunn. Mee wéi och bei eis halen d'Hospitalisatiounen sech a Grenzen. A fir déi dänesch Regierung gëtt et duerfir eng gutt Erklärung, an dat ass d'Impfung. A well dat skandinavesch Land ee vun den héchsten, wann net souguer den héchsten Taux weltwäit huet, besonnesch an der Alterskategorie iwwer 60 Joer, ... Dat muss ee sech virstellen: An Dänemark ass an der Alterskategorie iwwer 60 Joer den Impftaux bei 99,6%! Opgrond vun deem Impftaux si si der Meenung, dass se déi sanitär Mesurë kënnen ophiewen an dass déi zum Deel iwwerflësseg gi sinn.

Jo, mir stëmmen och haut en neit Covidgesetz, dat 27., wéi ech et gesot hunn. D'Mesurë gi manner restriktiv, mee un de Freedom Day ass awer trotzdem bei eis nach net ze denken. Hei am Land sinn d'Hospitalisatiounen stabill, obwuel d'Infektiounszuelen héich bleiwen. Mir bleiwe virsiichteg a fueren d'Mesurë lues zrëck. Dat läit och dorunner, dass eisen Impftaux, obschonns en an de leschte Woche geklommen ass, nach wäit ewech ass vun deem Impftaux an Dänemark.

Bei eis si mer aktuell bei 75,2 % vun der Gesamtbevölkerung, déi geimpft sinn. Länner wéi Portugal, Spuenien an eeben och Dänemark, déi sinn natierlech vill méi héich. Do kënnen mir fir de Moment net mathelen. Wat d'Boosteren ugeet, leie mer bei 55 % vun der Gesamtbevölkerung. An ech mengen, dass dat awer trotzdem e gudden Taux ass. Dat ännert awer näischt drun, dass mer nach ëmmer eng ganz grouss Zuel vu Leit an en héijen Taux vu Leit hunn, déi net geimpft sinn.

9 % vun de Leit iwwer 60 Joer si bei eis am Land nach guer net geimpft an an der Alterskategorie 50 bis 59 sinn et 13 %. Dat sinn awer alles Persounen, déi opgrond vun hirem méi héijen Alter och méi en héije Risiko lafen, fir vum Coronavirus schwéier krank ze ginn. Och vun der Omikron-Variant ginn d'Leit krank, an dass d'Hospitalisatiounen net esou staark klammen, dat läit grad dorunner, dass eng grouss Majoritéit vun de Leit hei am Land sech impfe gelooss huet.

D'Neiinfektiounen an d'Hospitalisatiounen stinn a kengem Verhältnis zueeneen. An den Drock op d'Spideeler huet sech, anescht wéi dat bei der Delta-Variant de Fall war, reduzéiert. An dowéinst, grad dowéinst hu mer eis missen d'Fro stellen, ob déi aktuell streng

Mesuren zu deem Moment nach gerechtfertegt wäeren. Schliisslech war et jo ëmmer d'Haaptuleies vun der Politik a vun de Mesuren, eng Iwwerlaaschtung vun eise Gesondheetswiesen ze verhënnern.

D'virescht Woch ass de Reproduktiounstaux erëm ënner eent gefall, wat eng positiv Tendenz ass, an ënner Ëmstänn hu mer de Peak vun der Omikron-Well hei zu Lëtzebuerg hannert eis. Dat soen ech net, mee dat seet op d'mannst de Covidtracker vu Reuters.

A Länner wéi Frankräich, Schweden, Italien a bei eis ginn d'Neiinfektiounen lues a lues erof. Aner Länner, wéi Däitschland an och Holland, schéngen de Peak nach net erreecht ze hunn. An duerfir denkt an Däitschland op Bundesebene kaum een oder nach guer keen iwwer Lackerungen am grouss Stil no.

Kolleginnen a Kollegen, wann d'Spideeler kenger akuter Iwwerlaaschtung ausgesat sinn, da muss een analyséieren, ob déi aktuell Mesuren nach hiren Notzen hunn oder ob se net vill méi Kollateralschied provozéieren.

D'mental Gesondheet an awer och verpasst Diagnosen, well d'Spideeler hir Aktivitéiten während der Pandemie hu missen upassen, hu missen zrëckfueren, sinn dobäi nëmmen zwee Beispiller. An och den Impact op d'Aarbechtswelt ass grouss. Déi héich Infektiounszuele féieren duerch d'Isolatioun an d'Quarantänmesuren zu Personalausfäll a ville Secteuren. A vill Secteuren hu Krämpen, hir Aktivitéiten oprechtzerhalen.

D'Fraktioun vun der Demokratescher Partei begréisst ausdrécklech, dass d'Mesuren ugepasst ginn, fir der aktueller sanitärer Situatioun Rechnung ze droen an och den Aarbechtssektor ze entlaaschten. D'Ophiewe vun der Spärstonn an d'Applikatioun vum 3G amplat vum 2G komme virun allem dem Horeca-Sektor zegutt, deen am Verlaf vun der Pandemie oft déi gréisst Sacrificen huet misse bréngen.

D'Quarantän gëtt mat deem Gesetz komplett ofgeschafft an d'Isolatiounszäit gëtt verkierzt. Gëtt eng Persoun positiv op de Coronavirus getest, ass awer ouni Symptomer, da ka se sech an den nächsten zwee Deeg am Ofstand vu 24 Stonne mat zwee negative Schnelltester fräitesten.

D'Omikron-Variant provoziert manner oft schwéier Verleef, virun allem dann, wann ee geimpft ass. Vill Leit sinn awer aktuell an Isolatioun oder Quarantän, obwuel se keng Symptomer opweisen an net krank sinn. D'Upasse vun de Reegelen un déi nei Realitéit wäert den Aarbechtssektor an och d'Schoulen entlaaschten. Weider Lackerungen bezéie sech op d'Reegele bei de Rassemblementen an op de fakultativen Asaz vum 3G op der Aarbecht.

Wéi virdu musen d'Droe vun der Mask an d'Anhale vun der Distanz respektéiert ginn, wa keen 3G op der Aarbechtsplaz applizéiert gëtt. Fir dat eegent Doheem gëllen an Zukunft keng Restriktiounen méi. Et kann een esou vill Leit invitéieren, wéi ee wëll, och wann ee keng Scheier huet, an dat, ouni dass Masken, Distanzen oder Sëtzelplazen eng Obligatioun solle sinn.

(Interruption)

Trotzdem wëll ech d'Leit opruffen, och an Zukunft verstänneg ze bleiwen. D'Infektiounszuele sinn nach ëmmer héich an et muss ee sech elo keng siche goen, andeems een all Weekend grouss Partyen doheem organiséiert.

Une voix | Très bien!

M. Gilles Baum (DP) | Här President, den Omikron schénkt eis eng Chance ze bidden, lues a lues de Wee aus der Pandemie eraus ze fannen. Mee dat ass alles just méiglech, well d'Wëssenschaft a Rekordzäit

wierksam Impfstoffe entwickelt huet an eng Majoritéit vun der Populatioun sech och impfe gelooss huet.

D'Inzidenz sinn an der Alterskategorie 0 bis 14 am héchsten, der Alterskategorie, an där proportional gesinn déi mannst Leit geimpft sinn, wat sech och doduerjer erkläert, dass et nach keen Impfstoff gëtt fir Kanner vun 0 bis 5 Joer.

Mee vill méi wichteg, wéi dass d'Kanner sech sollen impfe loosse, ass, dass eis eeler Matbierger an eis vulnerabel Matbierger sech impfe loosse. An dowéinst ass d'Impfpflicht ab 50 a fir de Gesondheitssektor nach net vum Dësch, mat Sécherheet net, och wann nei Lockerungen am Raum stinn, well och wann déi sanitär Situatioun aktuell méi positiv ausgesäit, sou däerfe mer net vergiessen, dass mer elo nach net wëssen, wéi d'Situatioun am Hierscht oder am Wanter wäert sinn, well do kann et erëm ganz anescht ausgesinn.

A wann ech mir och als Liberale géif wënschen, dass et anescht wär, sou bleift d'Impfpflicht awer e Moyer, fir eis dorobber virzubereeden an esou ze evitéieren, dass mer nees mussen zu neie Restriktiounen gräifen.

En Enn vun der Pandemie ass do, wann eng dauerhaft Entlastung vun de Spideeler erreicht ass. Nach si mer net op dësem Punkt. Mee mir hunn et an der Hand, esou séier wéi méiglech dohinner ze kommen. Dowéinst iwwerstierze mer elo näischt. Mir bleiwe virsiichteg a mir lackeren do, wou et sënnvoll ass.

Ech bréngen domadder den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei an ech soen Iech Merci fir d'Nolauschtenen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Gilles Baum. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Yves Cruchten. Här Cruchten, Dir hutt d'Wuert.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, merci. Ech wéilt haut, ee Mount no eiser leschter Adaptatioun vum Covidgesetz, vun der Geleeënheet profitéieren, fir e puer Merci lasszeginn:

Deen éischte Merci gëllt selbstverständlech dem Personal, dat am Gesondheits- an am Flegesektor schafft. Merci fir all déi Efforten, déi si elo schonn zwee Joer all Dag maachen, fir esou gutt wéi méiglech an a schwierige Konditiounen sech ëm déi séleg Krank ze këmmen. Ouni si an ouni déi Sacrificen, déi si all Dag op sech huelen, géife mer haut net do stoen, wou mer sinn.

Haut wollt ech dann awer speziell vun der Geleeënheet profitéieren, fir deenen iwwer 400.000 Leit Merci ze soen, déi sech impfe gelooss hunn. Et ass dësen Effort, dësen individuellen Effort vu jiddwer Einzelner, deen et erméiglecht, dass mir haut kënnen verschidde Restriktiounen ophiewen. Et sinn dës 400.000 Leit, deene mir et kënnen verdanken, dass mer elo nees e Stéck méi no a Richtung Normalitéit ginn.

Et ass eendeiteg: D'Lackerunge vun de Mesurë sinn eng Victoire vun deene Geimpften. Merci duerfir!

Dir Dammen an Dir Hären, dës Pandemie huet de Leit villes ofverlaangt. Vill Mesurë goufen déi lescht zwee Joer geholl, déi vill vun eise Fräiheeten ageschränkt un. Mir hunn d'Land an e Lockdown geschéckt. Mir hunn eng Maskepflicht agefouert. Spärstonne si komm, Diskothéike goufen zougemaach, Evenementer goufen annulléiert. D'Kulturen huet dorënner gelidden, d'Sportsclubb souwiso, d'Veräinsliewe louch brooch. An der Schoul hunn d'Coursë missen iwwer Visio organiséiert ginn. Besonnesch déi lescht Woche waren net

einfach fir d'Léierpersonal, fir d'Kanner, awer och fir hir Elteren.

Alles ass gemaach ginn, fir d'Kontakter op e Minimum ze reduzéieren, mat der Iddi, dem Virus esou mann wéi méiglech Plaz ze bidden. Distanz hale war an ass nach ëmmer de Mot d'ordre. Dobäi ass grad d'Zesummeliwwen e grouss Stéck vun deem, wat Lëtzebuerg eigentlech ausmécht. An dat Zesummeliwwen spiere mer am Sport, an der Kultur oder nach an deene sëllege Veräiner, déi mer hunn.

Ëmmer erëm gouf et d'Hoffnung, dass mer geschwënn aus deem ganze Misär erauskéimen an ëmmer nees huet awer de Virus eis eng ausgewëscht. Bei allem Schlëmmen huet dës Kris och positiv Aspekter ervirbruecht. Mir si kollektiv méi no zesummegeeréckelt. Mir sinn als Gesellschaft zesummen un dëser Erausforderung, jo, un dësem historeschen Challenge e Stéckelche gewuess. An ech wëll dat hei ënnersträichen, besonnesch well ee beim Noriichteliesen oder wann een d'Demonstratiounen dobause kuckt, kéint mengen, dass de Contraire de Fall wär.

Fakt ass, dass d'Solidaritéit ënnert der Populatioun nach ni esou grouss war wéi haut. Wa mer haut eng Mask undoen, ass dat och, fir deen aneren ze schützen. Nach ni war deen einfache Saz: „Wéi geet et Dir?“ esou eescht gemengt wéi haut. Mee dat beschet Beispill, wat dat neit Zesummen ënnersträicht, ass déi exemplaresch Haltung vun deene Jonken. Déi Jonk: Si sinn déi, déi am mannste vum Virus ze fäerten hunn. Mir wësse vun Ufank un, dass déi Jonk manner ufälleg fir dës Virus sinn. Or, et si si, déi Jonk, déi déi meeschte Fräiheeten opginn hunn, an dat, fir hir Elteren, fir hir Grousselteren ze schützen, mee och, an dat ass ervirzestrichen, Leit, déi se vläicht iwwerhaapt net kennen. Ech fannen dat bemierkenswäert. An duerfir och deene Jonken e grouse Merci!

Léif Kolleginnen a léif Kollegen, déi Lackerungen, déi mer elo decidéieren, wäerten e gutt Stéck méi Fräiheet an eist Liewen zrëckbréngen. Dat heescht awer net, dass mer elo scho ganz iwwert de Bierg wieren. Duerfir ass et elo nach net de Moment, fir zu Lëtzebuerg e Freedom Day auszeruffen. Mir hiewen d'Restriktiounen duerfir och net komplett op. Mir bleiwen also virsiichteg. De Virus ass nach ëmmer ënnert eis an et ass och net ausgeschloss, dass nei Variante kommen oder am Hierscht eng nächst Well virun der Dier steet.

An ech wollt och duerfir hei kloer betounen, dass, wann d'Situatioun an de Spideeler nees méi kritesch gëtt, mer da gezwonge sinn, verschidde Mesuren a Restriktiounen nees anzeféieren. „Firwat also Restriktiounen ophiewen, wann de Virus an d'Pandemie am Allgemengen nach net eriwwe sinn?“, kéint ee jo froen oder wéi d'Oppositioun soen, d'Regierung géif hei e Richtungswechsel aschloen, deen inkohärent an onlogesch ass.

Neen! D'Ophiewe vu verschiddene Mesuren ass net onlogesch an och net inkohärent. Et ass au contraire d'Resultat vun enger kohärenter Politik, déi dës Regierung zanter dem Ufank vun dëser Kris fiert.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Erënnere mer drun, dass mir zu Lëtzebuerg ëmmer de Krittär vun der Belaaschtung vun eisem Gesondheitssystem als Haaptkrittär geholl hunn, fir d'Situatioun anzuschätzen an, falls néideg, eventuell Restriktiounen anzeféieren! An do gesi mer nun emol, dass den Omikron net déi gefaart Explosioun vu schwéiere Gesondheitsverleef (veuillez lire: vu schwéiere Krankheitsverleef) mat sech bruecht huet, wéi ee Moment gefaart gouf, wat och domadder ze dinn huet, dass vill Leit geimpft sinn. Och

wann den Omikron héich ustiechend ass, esou ass d'Situatioun an de Kliniken awer ënner Kontroll.

(Interruption)

Dës Krittär seet eis also, dass mer kënnen d'Schrauf e bësse méi labber dréinen. Speziell d'Restaurateuren dierft dës Nouvelle freeën. Si hu während dëser Kris besonnesch gelidden. Och wann d'Regierung vill Efforte gemaach huet, fir hinne finanziell ënnert d'Äerm ze gräifen, esou wëllen déi Leit mat Houfert hirem Beruff nogoen an net musse vu staatlechen Hëllef liewen.

Här President, dat neit Covidgesetz, dat mer haut de Mëtteg stëmmen, bedeit och eng Vereinfachung vun de Reegelen. An ech mengen, dat hei kënnen ze soen: Et war net ëmmer einfach während deene leschte Méint, ëmmer ganz genee ze wëssen, wat dann elo wéi a wou erlaabt respektiv verbuede war. Mee déi méi komplizéiert Approche hat natierlech och e Grund. Anescht wéi am Ausland, wou stänneg op- an zouge- maach ginn ass, hu mir zu Lëtzebuerg et mat eiser zwar komplizierter, mee differenzierter Approche fäerdegbruecht, d'Land relativ gutt duerch dës Pandemie ze navigéieren. Am Verglach: Éisträich huet net manner wéi véier komplett Lockdownen hannert sech.

Op alle Fall kënt et mam neie Gesetz zu enger méi klorer Situatioun. Den 3G gëtt zur Reegel fir alles, wat d'Fräizäitaktivitéiten ugeet, an dat kann een natierlech nëmme begrëissen!

Erlaabt mer, Här President, nach e lescht Wuert iwwert d'Impfpflicht ze soen. Mir als LSAP gesinn d'Impfpflicht als Ultima ratio, wéi d'Gesondheitsministesch dat trefend formuléiert huet, als lescht Kugel, déi mer hunn, fir dem Virus Meeschter ze ginn. D'Oplackere vun de Mesurë gëtt net deene Leit Recht, déi sech nach net geimpft hunn. Am Contraire! An ech widderhuelen et: D'Lackerunge gi ganz eleng op de Kont vun deene ville Leit, déi solidaresch sinn a bereet waren, sech ze impfen.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Ech ruffen duerfir jidder een op, dee sech nach net geimpft huet, dat nach ze maachen. D'Impfe wirkt an d'Impfe bereet och op aner Mutatiounen vum Virus vir. Et verhënnert, dass mer eventuell eng nächst Well am Hierscht kréien. An haaptsächlech verhënnert et, dass mer nees kuerzfristig verschidde Restriktiounen mussen aféieren.

Mir kréien elo nei Vaccinen, méi traditionell Vaccinen. Dat ass eng gutt Noriicht fir all déi, déi vläicht nach veronséichert sinn den Ament vis-à-vis vun den mRNA-Impfstoffen. Duerfir profitéiert vun dëser Offer! Gitt Deel vun deem formidablem gesamtgesellschaftlechen Effort, dee mir zesummen als Natioun leeschten.

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Well nëmmen zesummen, an engem kollektiven Denken an Handeln, fanne mer aus dëser Pandemie eraus!

Une voix | Très bien!

M. Yves Cruchten (LSAP) | Här President, ech hat mat engem Merci ugefaangen an ech géif och gäre mat engem Merci ophalen, well ech muss jo awer bal op dës Plaz och nach dem Rapport Mars Di Bartolomeo e grouse Merci soe fir sän detailléierte Rapport. Mir hunn et e puermol héieren: Et war scho säi 27. Rapport. An ech fannen, hie mécht dat nach ëmmer mat deem selwechten Äifer an Engagement wéi bei sengem éischten.

Ech soen Iech Merci a ginn d'Zoustëmmung vun der LSAP.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmoos, Här Cruchten. Da wier et un der honorabeler Madamm Josée Lorsché. Madamm Lorsché, Dir hutt d'Wuert.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, beim Vott vun de leschten zwee Covidgesetzer - dem 25. an dem 26., méi waren et der jo net - ware mer scho virgewart. D'Erfarungen, déi aner Länner mat der Omikron-Well gemaach hunn, sinn duergaange fir ze wëssen, datt dës Well och Lëtzebuerg net géif verschounen, a mir hunn eis mat méi strenge Moosnamen drop virbereet, méi oder manner „intuitiv“, jo, mee ëmmerhin op eng demokratesch Manéier hei an der Chamber.

Wat mir awer net konnte wëssen, war, wéi staark, oder besser gesot wéi schwach dës Well sech op eise Gesondheets- a Spidolssecteur géif auswirken. Obwuel d'Infektiounszone fërmlech explodéiert sinn, ass d'Situatioun an de Spideeler stabil bliwwen. An dat ass, wéi gesot, positiv, mee et war net virauszege-sinn.

Wéi et ausgesäit, ass de Peak vun der Omikron-Well méttlerweile iwwerschritt, an och dat ass positiv. An dat gëtt zousätzlech Grond zu Optimismus an ass souwuel vum sanitäre wéi och vum juristesche Standpunkt hier Grond genuch, fir déi streng Oplagen e Krack zréckzeschrauwen.

An deem Sënn begrësse mir, Dir Dammen an Dir Hären, d'Lackerungen, déi mat deem Projet de loi virgeholl ginn. De Rapportier Mars Di Bartolomeo huet se am Detail erkläert, duerfir kommen ech net drop zréck, wéilt him als - wéi nennt een Iech elo? - „permanentem Rapportier“ awer e grouse Merci ausdrécke fir déi Prezisiounen.

Dës Diskussioun ass net nei. Mir schwätzen ëmmer iwwer Aschränkungen, Lackerungen an Erëmpmaachen. Jiddwerfalls ass et dës Kéier esou, datt d'Decisiounen, déi mer haut huelen, net nëmme zu méi perséinleche Fräiheete féieren. Si hunn och als positiven Nieweneffekt, datt d'Ekonomie nees méi dynamesch kann dréien, virun allem och, well manner Leit weinst Quarantänen ausfalen, ouni datt se iwwerhaapt krank sinn.

Net anescht gesäit et och déi berodend Mënschenrechtskommissioun, déi d'Lackerungen u sech begrëisst a bei der Erëmhierstellung vu wichtege Fräiheeten a Rechter am Léifsten nach méi wäit géif goen, wann déi néideg wëssenschaftlech Begrenzung dofir zur Verfügung géif stoen. Dat féiert dann natierlech och direkt zu der Fro, firwat mer net esou wäit gi wéi Dänemark. De Gilles Baum huet och d'Beispill vun Dänemark virdrun ernimmt.

Dänemark huet d'Coronarestriktiounen op den 1. Februar komplett opgehewen, mat Ausnam vun e puer Aschränkungen beim Areese vun Ongeimpften. Dat éischt Argument, fir dës Decisioun an Dänemark ze treffen, war natierlech dat, datt dee mëlle Verlaf vun der Omikron-Infektioun d'Spideeler generell manner belastscht. Dat zweet a fir eis och ganz wichteg Argument fir de komplette Retour zur Normalitéit war den héijen Impftaux, deen Dänemark auszeechent. An der dänischer Gesamtbevölkerung läit deen Taux bei 81,2 %. Bei deene méi vulnerabele Persounen vun iwwer 60 Joer ass an Dänemark méttlerweile bal all Mënsch geimpft. An dowéinst ass et och kee Wonner, datt déi dänesch Premierministesch Mette Frederiksen kierzlech behaupt huet, d'Impfungen wieren d'Wonnerwaff vun Dänemark.

Här President, leider ass Lëtzebuerg net Dänemark. Zu Lëtzebuerg huet d'Impfcampagne vun der Regierung leider manner Friichte gedroe bis haut an d'Populatioun ass awer och vläicht par rapport zu der Impfung méi reservéiert wéi d'Dänen. Dat ass vläicht och eng

Saach vu Mentalitéit. Fakt ass jiddwerfalls, datt den Impftaux zu Lëtzebuerg bei eppes iwwer 72 % vun der Gesamtbevölkerung stagnéiert oder och liicht klëmmt, wat positiv ass. An dat ass och de Grond, firwat mir zu deem Moment nach méi virsiichteg musse bleiwe wéi Dänemark, wuel wëssend, datt d'Experten och bei der Omikron-Variant en Impftaux vun iwwer 80 % vun der Gesamtbevölkerung preconiséiert hunn.

Besuergeriseregend ass fir eis virun allem, datt zu Lëtzebuerg nach ëmmer gréisser Impflücken an der Populatioun vun iwwer 50 Joer festzestell sinn. Och wann den Impftaux vu 86 % an der Altersklass gutt klénkt, sou kann een awer net ignoréieren, datt 14 % vun dëse Mënschen net geimpft sinn. An et ass och dat, wat ëmmer op en Neits vun den Experten ënnerstrach gëtt.

An Zuelen ausgedréckt heescht dat, datt ëmmerhi bal 31.000 Mënschen ab 50 Joer nach guer keng Impfung kritt hunn, woubäi ee jo muss wëssen, datt d'Impfung méi eng dauerhaft Immunitéit opbaut wéi eng Infektioun. Ab 60 Joer sinn iwwer 18.000 Mënschen nach guer net geimpft, woubäi méi wéi 114.000 Mënschen zu Lëtzebuerg ab 60 Joer nach net geboostert sinn. Dat geet aus den Tabellen ervir, déi mer kierzlech zougestallt kritt hunn.

Et si virun allem dës Mënschen, déi nach ëmmer riskéieren, schwéier krank ze ginn an op der Intensivstatioun ze landen, virun allem, wa se ënner gewësene Virerkrankungen leiden. Dohier meng Suerg a gläichzäiteg och meng Fro, Madamm Minister, ob a wat och ugeduecht ass, fir déi eeler, méi vulnerabel Gruppen nach méi cibléiert ze erreechen, ze sensibiliséieren an hoffentlech och vun der Noutwendegkeet ze iwwerzeugen, sech esou séier wéi méiglech impfen ze loossen.

D'Entscheidung, fir d'Moosnamen also net direkt wéi Dänemark vun engem Dag op deen aneren opzehiewen, mee Schrëtt fir Schrëtt virzegoen, ass jiddwerfalls aus Grënn vu sanitärer Virsiicht ze begrëissen.

An der aktueller Situatioun musse mer eis jiddwerfalls nach ëmmer mat der Fro vun der Impfpflicht auserneeetzen, an deem Sënn, datt d'Impfpflicht och als Schutzschëld fir déi potenziell nächst Welle muss opgebaut ginn. Soulaang een net weess, wéi geféierlech dës Welle mat all hire Variante sinn, huet de Staat nämlech net nëmme d'Recht, mee en huet och d'Flicht, de Principe de précaution, de Virsuergeprinzip, unzewenden.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Dës Prinzip ass an eiser Verfassung verankert a gëtt dem Staat den Optrag, all méiglech Schied op déi mënschlech Gesondheet esou wäit wéi méiglech an esou fréi wéi méiglech ofzewieren.

An deem Sënn begrësse mir als Gréng, datt d'Regierung amgang ass, en entsprecheenden Text auszeschaffen. A fir der Necessitéit an der Verhältnismëssigkeet och um juristesche Plang Rechnung ze droen, gëtt e geziilt op de Schutz vun der vulnerabelter Bevëlkerungsgrupp an op de Schutz vum Spidols- a Fleegeesecteur als essenziellem Secteur ausgeriicht.

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Sollt den Impftaux a kuerzer Zäit awer rasant klammen, wat mer jo alleguer hoffen, an déi bis haut Ongeimpft huele sech selwer an d'Flicht - dat wär jo schön -, stellt d'Fro vun der Necessitéit vun enger gesetzlecher Impfpflicht sech natierlech nei an da muss och déi diskutéiert ginn.

Här President, en zweeten essenzielle Secteur, deen nieft dem Spidolssecteur an der Pandemie ellen op d'Prouf gestallt gëtt, ass natierlech dee vun der Educatioun, deen zanter Woche mat negativer Schlagzeilen am Fokus steet. A well dee Secteur mer wirklech um Häerz läit, wéilt ech e puer Wierder doriwwer verléieren.

Fir déi jonk Generatioun ass et extreem schued an traureg, datt d'Situatioun an de Schoule sech an der Lescht zougespëtz huet mat ëm 7.500 Infektiounen an enger Woch. „D'Infektiounen klammen an onbekannt Héichten.“ „Den Educatiounsminister schléisst den Homeschooling punktuell net méi aus.“ „D'Energie vum Personal hält of. Et versicht een, sech all Woch duerchzekämpfen.“ „Als Schoulpersonal hu mir eis zu enger reegelerchter Covid-Taskforce entwéckelt.“ Dës an aner Sätz waren an de leschte Wochen an der Press ze liesen a beschreiwen d'Situatioun eigentlech ganz gutt.

Wéi gesot ass dës Entwécklung alles anescht wéi en Idealzustand, deen et géif erlaben, a gudde Konditiounen ze léieren an ze enseignéieren oder einfach emol zesummen opzewuessen als Jonker an als Kanner. Dës Entwécklung ass awer och erkläerbar: engersäits doduerch, datt déi jonk Schoulpopulatioun tëscht dräi an eefel Joer verständlecherweis nach net vill geimpft ass an de Virus séier erwëscht. Anersäits awer och, well et sech beim Schoulpersonal ëm eng Beruffsgroupp handelt, déi méi wéi anerer vun Infektiounen beträff ass, well se méi wéi anerer all Dag an enkem Kontakt mam Virus steet, vu datt d'Kanner de Virus oft a sech droen.

D'Resultat dovun si masseweis Ännerungen an der Organisatioun vum Schoullalltag, d'Aschränkung vu ville wichtege Aktivitéiten, mee och Isoléierungen, an der Lescht och vill Quarantänen an den Ausfall vun ëm déi 15 % vum Personal.

An awer ass et an dëser schwiereger Situatioun ze einfach, just mam béise Fanger op d'Regierung respektiv op den Educatiounsminister ze weisen, wéi wann dat him egal wier. Hei kann ee just soen: « La critique est aisée, mais l'art est difficile. » Dësen Ausdrock staamt aus dem 18. Joerhonnert a passt ganz gutt an d'Diskussioun ronderëm d'Gestioun vun der Pandemie.

Jo, Dir Dammen an Dir Hären, kritiséieren ass einfach, mee eng Pandemie geréieren ass schwéier, ...

Une voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | ... och a virun allem an de Schoulen a Betreiuungsstrukturen, wou de Schutz vun de Kanner virum Virus an de Schutz vun hirem Grundrecht op Bildung an op fräi Entfaltung op ee gemeinsamen Nenner musse bruecht ginn. An dowéinst wéilt ech deene villen engagéierte Berufstätigen aus dem edukative Secteur - eleng am Schoulsecteur sinn et der 11.000 - am Numm vun der grénger Fraktioun einfach emol Merci soen!

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Si hunn e Merci verdéngt, grad ewéi d'Santéspersonal an de Spideeler, mee si gi méi oft vergiess.

Quitte datt d'Reegele vun der Regierung definéiert ginn, esou ass et nach ëmmer d'Personal um Terrain, dat d'Reegele muss ëmsetzen a gläichzäiteg derfir muss suergen, datt de Kanner hiert Recht op Bildung net ze kuerz kënnt. An där Hisiicht ass sécherlech net alles perfekt; dat wéll ech guer net soen. Wichteg ass mer awer ze betounen, datt zoue Schoulen an de leschte Wochen a Méint zu Lëtzebuerg tabu waren, obwuel de Presenzunterrecht mat Rekordinfektiounszuelen ze kämpfen hat. An anere Länner kouw et zu Schoulschléissunge respektiv zu Streiker, wéi elo a Frankräich an an der Belsch.

Fir d'Schoulen zu Lëtzebuerg opzehalen, gëtt weiderhin op d'Maskepflicht an d'Distanzreegele gehalen, mee och op alternativ Léiermethoden an Homeschooling am Fall vu Quarantänen an Isolatiounen zréckgegraff, an donieft och op Ersatzpersonal, wat ëfters kritiséiert gëtt.

Dir Dammen an Dir Hären, och wann dës Ersatzpersounen net ëmmer héichqualifizéiert sinn, sou droe se awer e groussen Deel derzou bäi, datt d'Schoule bei eis net wéi an anere Länner am totale Chaos ënnerginn. Méi Suerge wéi deen éischter krisebédengte Réckgrëff op manner qualifizéiert Ersatzpersonal mécht eis als Gréng jiddwerfalls, datt ëmmer méi Kanner weinst enger Covidinfektioun am Spidol landen, hospitaliséiert musse ginn.

Am Januar sinn 30 Kanner weinst enger Infektioun an d'Kannerklinik ageliwwert ginn, ouni datt dës jonk Patienten a Patientinnen duerch aner Krankheete virbelaascht waren. Ganzer 15 Kanner hu grav Komplikatiounen entwéckelt an hunn zum Deel op der Intensivstatioun musse behandelt ginn. Derbäi kënn neten Erkenntnisser no de Risiko vum Long-Covid bei Kanner, dee sech zwee bis dräi Méint no der Infektioun ëmmer méi bemierkbar mécht. Wann een dat da weess, da kann een nëmme begrëissen, datt d'Impfung fir Kanner ab fénnef Joer och zu Lëtzebuerg accessibel ginn ass, an da kann een nëmme hoffen, Dir Dammen an Dir Hären, datt impfesistent Eltere sech der Gefor bewosst sinn, déi hir ongeimpft Kanner lafen.

Dës éischter beonrouegend Entwécklung a puncto schwéiere Verlaf bei Kanner liwwert jiddwerfalls de Beweis, datt och Omikron nach ëmmer seng Tücken huet an datt de Virus nach ëmmer mat Iwwerraschung verbonne ka sinn. An awer ginn d'Experten dovun aus, datt d'Omikron-Well am Laf vun den nächste Méint méi oder manner iwwerstane wäert sinn. D'Entwécklung, wéi se an anere Länner ze beobachten ass, bestätegt dës Aschätzung. A soulaang wéi keng nei Variant optaucht, déi den Immunsystem op en Neits massiv op d'Prouf stellt an eng héich Virulenz opweist, kann ee jiddwerfalls dovun ausgoen, datt den Omikron sech bis zum Summer ausgegott huet.

Domat verbonnen ass dann déi grouss Hoffnung, datt d'Pandemie sech an eng Endemie entwéckelt an datt mir den nächsten Hierscht an engem endemeschen Zoustand sinn - ech schwätze vun der Hoffnung. Bekanntlech ass en endemeschen Zoustand en Zoustand, an deem d'Gesellschaft wéi bei all normaler Gripp léiert, mam Virus eens ze ginn, mam Virus ze liewen, ouni Fräiheeten a Rechter opzeginn. En endemeschen Zoustand bedeit awer och, datt de Virus eis Gesellschaft net méi reegelméisseg mat geféierleche Wellen a Varianten iwwerrascht, mee vun der Geféierlechkeet hier zur Rou kënn.

D'Fro, ob et den nächsten Hierscht schon esouwäit ass a weini mir d'Finall géint dës Pandemie definitiv gewannen, ka bis haut kee beäntweren. Fest steet awer, datt d'Impfung de Wee an d'Fräiheet beschleunegt an datt d'Gesellschaft net nach éiweg agespaart ka ginn, fir déijéineg ze schützen, déi d'Impfung ouni medezinnesche Grond verweigere. Villméi musse mer deene ville Mënschen hir Fräiheeten a Rechter zréckginn, déi hir Verantwortung längst iwwerholl hunn. Dat ass déi grouss Majoritéit vun eiser Gesellschaft.

An et ass och dës grouss Majoritéit ze verdanken, datt mir den Angscht- a Panikmodus mat dësem Projet de loi verlosse kënnen an de Wee an d'Fräiheet schonn zum Deel kënnen untrieden, an der Hoffnung op nach vill méi Fräiheet.

Domat ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun a wënschen Iech all eng schéi Vakanz.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen, Dir Hären, et war bis elo e grouss Geheimnis, firwat d'Regierung all puer Wochen en neit Covidgesetz proposéiert, speziell déi lescht dräi Wochen, dës nach ier dat aktuell Gesetz, dat mer de 17. Dezember (veuillez lire: den 11. Januar) gestëmmt haten, ofleef. Ech mengen, mir wäeren der Ursach elo esou lues op d'Spuer komm: D'Regierung huet och, wéi d'Leit dobaussen, deels den Duerchbléck verluer, speziell och, wat d'Konsequenzen ubelaangt. Einzel Mesurë ginn elo erëm annulléiert, déi nach viru ganz kuerzer Zäit ënner Drock agefouert goufen.

Déi aktuell Situatioun gouf ons vum Här Mars Di Bartolomeo tipptopp erkläert. Dat verst mer, well dee mécht dat wéi ëmmer ganz gutt. An duerfir soe mer him fir säi schrëttlechen a mëndleche Rapport en härezeche Merci. An ech wëll dann hei bei dëse Mercien och dem Staff, deen hannert all deene Gesetzer steet, e Merci soen, souwéi och dem Fleegepersonal an alle Beräicher. Ech mengen, si hu méi wéi e Meritt, datt mer dës Kris esou gutt iwwerstanen hunn.

Als ADR begrëisse mer, datt vill Reegelen am neie Covidgesetz manner streng gehale ginn. D'Quarantänreegele gehéieren dozou. A virun allem si mer frou, datt d'Regierung all d'Restriktiounen am private Beräich wëll ophiewen. Domadder verschwennt endlech eng Reegelung, déi et eiser Meenung no ni hätt däreffe ginn! Mee déi Moosname kommen elo ze spët a si ginn eis nach deels net wäit genuch, dohier wäerte mer och géint dës Gesetz nach stëmmen.

Et ass elo un der Zäit, fir bal all d'Covidmoosnamen zréckzezéien. Als ADR verlaange mer, datt den 1. Mäerz soll den Dag vun der Fräiheet ginn, andeem mer d'Liewen nees esou wäit wéi et nëmme geet ënnert dem Respekt virum Virus sollen normaliséieren. An do géife mer an Europa wierklech net eleng dosto: England, Irland, Dänemark, Schweden oder och nach d'Schweiz, d'Lëscht vun deene Länner, déi d'Covidaschränkunge ganz ophiewen oder schonn opgehewen hunn, gëtt ëmmer méi laang a Lëtzebuerg dierf do onser Meenung no keng Ausnam sinn.

Mir verlaangen een Deel vun eise Fräiheeten zréck, mee mir verlaangen awer och eis verfassungsméisseg garantéiert Grondrechter zréck an och d'Enn vum Covidpass op ville Punkten, vun de Kontrollen. Mir fuerdere Fräiheet an Egeverantwortung, dat heescht awer net Verantwortungslosigkeit. Wou mer vulnerabel Leit besonnesch musse beschützen, musse mer dat weider maachen. Wann nei sanitär Problemer sollte kommen, musse mer eis dorop ariichten. Awer d'Situatioun, wéi se elo ass, rechtfertegt eiser Meenung no keng Restriktiounen.

Duerch hir eege Propositione gëtt d'Regierung jo och zou, datt sech d'Situatioun gebessert huet. Mir gesi keng Iwwerbelaaschtung de Moment vun de Spideeler an déi aktuell dominant Infektiounen duerch d'Omikron-Variant sinn net harmlos, mee se si méi harmlos wéi gefaart, wa se dann iwwerhaupt zu Symptomer féieren. Et gëtt leider och eenzel Ausnamen, an dat ass schëmm genuch.

An alle kriteschen Alterskategorie läit den Impftaux bei wäit iwwer 80 %, dacks bal bei 90 % a méi, an all d'Bierger behale jo och d'Méiglechkeet, fir sech impfen oder noimpfen ze loossen. Mer hunn déi sougenannt Härdenimmunitéit mat Sécherheet erreecht. Do

derbäi sinn och elo effikass Medikamenter géint de Covid disponibel.

Et gëtt also eng kloer Entspannung, wat déi sanitär Moosnamen ugeet. Duerfir ass awer déi gesellschaftlech Situatioun weider ugespaant: D'Gesellschaft ass duerch d'Moosname vun der Regierung, den 2G an den 3G an/oder d'Perspektiv vun enger Impfpflicht déif gespléckt. D'Regierung huet an deene leschte Wochen ëmmer méi repressiv Reflexer entwéckelt.

Eigentlech hu mir bei der ADR eis doriwwer gefreet, datt den Här Kox op eemol konnt Honnerte vu Polizisten bei Demonstratiounen mobiliséieren. Komescherweis fënnt hien déi awer net, fir géint Messerpickerten an Drogenhändler virzegoen. Mir wëlle bei der ADR, datt eis Police nees kann hir Aarbecht géint d'Kriminalitéit maachen, woubäi mir se natierlech zu méi wéi 100 % ënnerstëtzen. Als ADR wëlle mer d'Gesellschaft nees zesummefféieren.

(Interruption)

Mir wëllen net nëmme de Leit hir individuell Fräiheet zréckginn, mee och eise Betriber. Déi Restriktiounen, ënnert deenen eis Ekonomie leit, stinn a kenger Relatioun zu de reelle Geforen. Op der Aarbechtsplaz muss den 3G komplett ofgeschafft ginn an et mussen nees normal Schaffbedingunge gëllen. Dat gëllt natierlech selbstverständlech ouni Kontroll vun engem Impfpass. Mir haten dat elo virun dräi Wochen agefouert an elo gëtt et schonn erëm gelackert - ech mengen, dat seet jo genuch -, ouni datt evaluéiert gëtt, wat dat bruecht huet oder net bruecht huet.

Och d'Berufsskummer gesäit an hirem Avis e fakultativen 3G op der Schaff ganz kritesch. Den obligatoreschen 3G war iwwerengeng eng Katastroph fir d'Entreprise. Déi ware mat ville Krankeschäiner vun hire Salarié konfrontéiert an och mat zousätzlech administrativem Opwand. Dat hat och enorm negativ Repercussiounen op déi ganz Schaffwelt a ville Beräicher.

Och den Horeca-Secteur huet ënnert de Covidmesurë gelidden. Déi staatlech Hëllef si bei Wäitem net duergaangen, fir d'Lächer an de Keesen ze stoppen. No emol net engem Mount, dräi Wochen, ass elo Schluss mat deem Spuk. D'Regierung hätt wierklech besser gehat, direkt op d'ADR ze lauschten an esou eppes iwwerhaupt net anzeféieren.

(Brouhaha)

M. Gilles Baum (DP) | Et ass besser, si mécht dat net! Et ass besser, si mécht dat net.

M. Jeff Engelen (ADR) | D'Leit dobausse verstinn de Sënn net méi vun deem Ganzen. Si hunn den Iwwerbléck verluer an domat och d'Vertrauen an d'Moosname vun der Politik.

De Staatsrot wonnert sech a sengem Avis doriwwer, datt d'Covidbestëmmungen no knapp engem Mount schonn nees hifälleg ginn. Mee wann een d'Konsequenz vun esou Moosname gesäit, da ka sech wierklech doriwwer kee méi wonneren.

Vill Betriber hu schrecklech Arousse gehat. D'ADR fuerdert dowéinst vill méi grousszügig Hëllef fir eng ganz Rei vu Betriber, natierlech och am Horeca-Secteur, déi och retroaktiv musse gëllen. Ech mengen, den Här Fernand Kartheiser hat dat och geschter schonn hei virbruecht. De Staat, besonnesch d'Organisation vun der sozialer Sécherheet, sollen elo keng Sommations de paiement maachen an un d'Betriber erausschécken, well si hunn elo nach keng Suen. Den CCSS an anerer sollen domadder waarden, bis d'Betriber nees normal kënnen schaffen an och nees Sue verdéngen.

Här President, den Här Staatsminister kennegt d'Lackierung vun de Moosnamen un, hält awer gläichzäitig un enger Impfpflicht fest. Dat mécht natierlech iwwerhaapt kee Sënn. Dat soen net nëmme mir, mee och déi Konsultativ Mënschrechtskommissioun. D'Impfpflicht ass a villen europäesche Länner ewell vum Dësch. Hei am Land ass virun allem nach d'CSV dovun begehrt an déi dräi Regierungsparteie sinn alt nees emol oneens an deem Punkt.

Ech verweisen dann op en Interview vun der Madamm Justizministerin vum 7. Februar am „Wort“. Hei seet d'Madamm Tanson, datt eng Impfpflicht kee Wonnermëttel an och kee Selbstzweck ass. Si ruddert also dynamesch zréck a gëtt an engem och zou, datt eng Pflichtimpfung eeben en Agrëff an déi perséinlech Fräiheet ass.

Une voix | Hutt Der der Madamm Lorsché virdrun nogelasscht?

M. Jeff Engelen (ADR) | Wat fir en Ënnerschied zu den Erklärungen vun der grénger Fraktioun hei an der Chamber, déi d'Impfpflicht nach an der leschter Zäit zu engem hellege Gral hei erkläert huet!

(Brouhaha)

Wann elo schonn déi Ministerin, déi um Gesetzestext fir eng Impfpflicht schafft, esou Aussoen an der Öffentlichkeit mécht, da muss ee sech awer wirklech Froen stellen. Duerfir verlaange mir, datt d'Regierung de Projet vun enger Impfpflicht direkt soll fale loossen. Mir sinn a bleiwen als ADR fir fräiwëlleg Impfungen a kloer géint eng Impfpflicht!

Elo gëtt op eemol scho vun enger véierter Impfung geschwat. Dat werft eng ganz Rei nei Froen op iwwert d'Wirksamkeet vun deenen Impfungen. Wéi laang soll dat dann nach esou virgoen? Musse mer geschwënn all dräi Méint untrieden, fir d'äerfen an de Kino ze goen? Fir eis ass d'Fräiwëllegkeet primordial wichteg, grad och well sech ëmmer méi erausstellt, datt och d'Covidimpfstoffe eng Infizéierung mam Virus net verhënneren, wuel kënnen d'Krankheet andämmen oder lindere, awer net verhënneren. An et gëtt och e Risiko vun Niewewierkungen, dee warscheinlech méi héich ass wéi bei all deenen aneren Impfungen virdrun.

D'Regierung schénkt esou wéineg wéi méiglech iwwert déi potenziell Geforen an Niewewierkungen vun de Covidimpfstoffe kommunizéieren ze wëllen. Dat weist och hir Kritik un der rezenter Initiativ vun der Patientevertriidung, déi déi hei lancéiert hat. Déi hat op der Internetsäit en Onlineformulaire agefouert, wou betraffe Leit Niewewierkungen vun enger Coronaimpfung androe kënnen. An der Tëscht huet awer d'Gesondheitsministerin d'Patientevertriidung opgefuerdert, fir dee Formulaire zréckzestéieren, well en net mat der Santé ofgeschwat war.

Esou Virgänger weisen eiser Meenung no, datt d'Vertrauen an d'Coronapolitik vun der Regierung noléisst. D'Leit froen sech, ob si iwwert d'Risiko vun den Impfungen korrekt opgekläert goufen an ob eventuell Niewewierkungen och wirklech ëmmer gemellt a publizéiert goufen. An deem Sënn wëll ech och nach zwou Motiounen deponéieren, Här President.

Ech soen Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.

Motion 1

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, datt

- d'Doktere fir d'Erstelle vun engem Patienterapport iwwer eventuell Niewewierkungen vun enger Covidimpfung am Abléck net remuneréiert ginn,

ass sech bewusst, datt

- doduercher, datt d'Doktere aktuell keng Remuneration fir e Rapport iwwer Niewewierkungen kréien, eventuell net all d'Niewewierkungen vu Covid-Impfstoffe enregistriert a gemellt ginn. Et ass jo esou, datt d'Erstelle vun esou engem Rapport kann esouwuel zäit- an aarbechtsintensiv sinn, an et wär dowéinst nëmme richtig, wann en Dokter fir déi Aarbecht och géint remuneréiert ginn,

fuerdert d'Regierung op,

- fir esou séier wéi méiglech am Kader vun enger Quadrupartie eng nei medezinnesch Tarifkatoun ze proposéieren, déi et géint erlaben, en Dokter fir e Rapport iwwer Niewewierkungen vun engem Covid-Impfstoff ze remuneréieren.

(s.) Jeff Engelen.

Motion 2

D'Chamber vun den Deputéierten

stellt fest, datt

- sech d'Madamm Justizministerin Sam Tanson de 7. Februar 2022 an engem Interview an der gréisster Lëtzebuerger Tageszeitung kritesch zu enger Impfpflicht geäussert huet: „Ich will nicht partout eine Impfpflicht. Sie ist kein Wundermittel und kein Selbstzweck.“ Weider sot si: „Die Impfpflicht stellt einen Eingriff in das Recht der körperlichen Unversehrtheit dar.“;

- eng Impfpflicht nëmme an ganz wéinege Staaten ageféiert gouf an et éischer esou ass, datt Pläng fir eng Impfpflicht a ville Länner fale gelooss ginn,

ass sech also bewusst, datt

- d'Madamm Justizministerin, déi un engem Gesetzestext fir eng Impfpflicht schafft, selwer net iwwerzeegt vun enger Impfpflicht ass, sief dat am Kader vun enger sektorieller oder allgemenger Impfpflicht,

fuerdert d'Regierung op,

- de Projet vun enger Impfpflicht zu Lëtzebuerg definitiv falen ze loossen.

(s.) Jeff Engelen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Engelen. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Léif Kollegen, fir d'éischt natierlech e grouse Merci un de Reporter fir säi 27. Gesetz an natierlech och un d'Ministerin an all hir Mataarbechter fir nach eng Kéier all dës Efforten a kuerzer Zäit.

Dësem Gesetz, dat mer haut stëmmen, läit folgende Constat zugronn, dat krute mer esou gesot: d'Entkopplung tëscht den Infektiounsquellen an den Hospitalisatiounen an d'Stabilitéit an de Spideeler. Mir kënnen hei als déi Lénk u sech d'Lackierung vun dëse restriktive Moosnamen, déi jo en place waren, guttheeschen. Mee mengt net, mir géifen an d'Luucht sprange vu Freed, well dës Moosname waren zum groussen Deel net néideg.

Den 2G gëtt ofgeschafft. Natierlech ass dat gutt, mee dat ass nëmme normal an evident, well dës Moosnam hat keng Daseinsberechtigung fir eis. Si huet et e bësse méi wéi ee Mount gepackt. A wat huet den 2G da bruecht ausser Frust, Verzweiflung a Roserei? D'Iddi war jo, Drock auszeüben op déi ongeimpfte Leit, fir sech impfen ze loossen. Eng Logik, déi mir denoncieren! A wéi vill Leit hu sech dann doduerjer impfe gelooss? Schwéier erauszefannen, well et ass natierlech e Mix vu Mesuren an et si bekanntlech keng Evaluatioun gemaach ginn, wéi d'Kollege vun der CSV et gefrot haten.

Egal wéi mengt mir, dass een net stolz muss sinn, wann duerch den Drock d'Impfungen an d'Luucht gaange sinn. Ech mengen nach ëmmer, dass dat keng konstruktiv a keng nohalteg Approche ass an dass et aner Weeër ginn hätt. Elo gëllt nees den 3G am kulturellen, am sozialen an am Sportsliewen. Et ass en Oopotte fir vill Matmënschen a Kulturschaffender a Sportler.

D'Spärstonn vun 23.00 Auer gëtt opgehuewen. A wat huet déi Spärstonn da bruecht - dat géife mer gär wëssen - ausser Frust a Verzweiflung bei deene Betraffenen aus dem Horeca-Secteur? 23.00 Auer war eng arbiträr Limit an hat - nach eemol - keng wëssenschaftlech Assise a keng Daseinsberechtigung.

Den 3G dann ass elo net méi obligatoresch, no knapp engem Mount en place, woubäi esou vill Efforten hu missen ënnerholl ginn, fir dëse Regime ze installéieren. Dozou seet de Staatsrot: « Le projet de loi sous avis opère [...] un revirement de l'approche de la protection contre la Covid-19 au travail, sans pour autant donner les raisons qui motivent ce changement, pourtant fondamental. » A war et wirklech néideg, dat freet och d'CCDH. « Si cette mesure intrusive et contraignante », soe si, « justifiée par le gouvernement et le parlement par une prétendue urgence, devient maintenant facultative au bout de trois semaines, les responsables et les salariés doivent se questionner sur l'opportunité d'exercer tant de pression. »

Firwat brauche mer den 3G dann iwwerhaapt nach? Wann d'Argument dofir, dass et net obligatoresch ass, ass, well et eng Stabilitéit an de Spideeler gëtt, da froen ech mech: Kënnen mer déi Mesuren dann net ganz si loossen? Wat bréngt den 3G op der Aarbecht? Och do wësse mer net vill, well, wéi mer scho gesot kruten op Nofro vun de Kollege vun der CSV hin, goufe jo keng Evaluatioun gemaach.

Wat soll deen Hin an Hier an esou kuerzer Zäit? Et besteet de Risiko, dass d'Vertrauen an d'Politik, an d'Regierung, an all d'Institutionen verluer geet. Dozou d'Mënschrechtskommissioun: « Cela porte atteinte non seulement à la crédibilité des autorités politiques, mais fragilise aussi celle des responsables des employeurs qui ont dû relayer cette mesure, l'expliquer, la justifier et l'imposer. »

Et gëtt och e Risiko, dass kee méi weess, wou mer wirklech dru sinn, dass mer nach méi Leit ënnerwee verléieren, well eebe vill Leit net verstinn, firwat dës spezifesch Moosnamen elo geännert gi sinn no esou kuerzer Zäit a wat se iwwerhaapt bruecht hunn. Wat läit deem zugronn vu wëssenschaftlechen Donnéeën? Och do zitieren ech nach eng Kéier d'Mënschrechtskommissioun: « La CCDH pense que cette façon de procéder, qui fait souffler le chaud et le froid sans que l'on comprenne toujours le pourquoi, fragilise fortement la crédibilité en les autorités politiques. »

Da gëtt et keng Kontaktquarantän méi an och d'Isolatioun ass dann eriwuer, wann ee sech zweemol negativ test mat 24 Stonnen dertëscht. Hei kann ech mer eigentlech just soen, dass dat déi Haaptinstrumenter vun der Pandemiebekämpfung waren an deenen zwee, bal zwee Joer - esou hunn ech et zumindest verstanen. Et ass mer zwar bekannt, dass et ënner anerem drëms geet, d'Ekonomie um Rullen ze halen an essenziell Services um Funktionéieren ze halen, wat legitim ass. Mee ech duecht, dass sanitär Consideratiounen ëmmer géifen dominéieren. Elo baséiert alles oder viles op Vertrauen. Wann dës Mesur während zwee Joer néideg waren, si se et dann net och nach haut, well d'Pandemie ass bekanntlech net eriwuer?

Des Weideren ass dës Mesure sanitär gesi riskant, dat muss ee jo esou soen, well d'Schnelltester de Maillon faible sinn, wéi mer et ëmmer gesot kruten, a manner sécher si wéi PCR-Tester a well d'Schnelltester verschiddepen Etüden no beim Omikron nach manner sécher sinn. Ech zitieren den Andreas Bobrowski vum däitsche Berufsverband der Laborärzte: „Man kann mit Sicherheit davon ausgehen, dass bei der Omikron-Variante die vorher schon schlechten Teste noch schlechter sind und insofern noch falschere Ergebnisse zeigen.“ Et ass dann dee selwechte Schnelltest, deen eigentlech gutt ass fir en Infizierten, fir sech negativ erasetzten, mee deen net gutt ass, fir e Kaffi drénken ze goen, fir een, deen ongeimpft ass.

D'CCDH freet dann och no spezifesche Moosname fir d'Protektioun vu vulnerabele Leit, wat d'Kontaktquarantän ugeet. Weider wonnert d'Menscherechtskommission sech dann och, firwat verschidde Populationsgruppen an deem Gesetz dra sinn an anerer net. An dëst ass eng immens pertinent Fro: Firwat sinn zum Beispill d'Awunner vum Prisong a vum Centre de rétention an deem Gesetz an awer nach ëmmer net d'Awunner vun Alters- a Fleegeheemer? Well wéi d'CCDH et schreift: « [...] toute ingérence dans les droits humains nécessite une base légale suffisante. »

Doheem da kann een elo esou vill Leit invitéiere wéi ee wëll, an dat ouni iergendwellech Restriktionen oder Precautionen. An do kann ech dann eigentlech just parallel un eis Kanner denken, déi elo erëm mat Maske bis zu sechs a méi Stonnen den Dag an de Schoule setzen, obwuel si kee Groupe vulnérable sinn a sech dräimol d'Woch teste loosse, an dat obwuel a parallel währenddem déi positiv Getest sech kënne fräitesten ouni Kontroll, Kontaktpersonen och keng weider Oplagen hunn a mir doheem Larifari kënne maachen. Bon, ech weess, d'schoulesch Mesurë sinn net an deem Gesetz dran, mee ech fannen dat mécht weineg Sënn an et ass net ganz fair vis-à-vis vun de Kanner, déi kee Groupe vulnérable duerstellen.

Da Froen zu der wëssenschaftlecher Basis vun dësen Ännerungen, do huet de Staatsrot och Interrogationen, ech zitieren: « Le Conseil d'État note que ces affirmations ne sont pas accompagnées de références à des données scientifiques. » D'Referenz fir dës Ännerung sinn dann déi Mesuren, déi am Ausland geholl goufen, souwäit ech et verstane hunn. Do constatéiert de Staatsrot eng gewëssen Inkohärenz, well op där enger Säit de Constat gemaach gëtt, dass et zwar eng Stabiliséierung gëtt, an op där anerer Säit awer, dass een net genuch Recul hat an och net genuch Donnée-scientifique, dass déi och nach rar wieren, esou wéi et am Gesetz steet.

Da kommen ech net derlaanscht, mech ze froen, wat dann elo d'Kohärenz tëscht dëse Lackerungen an der Impfflicht ass, déi jo awer iergendwéi hire Wee mécht, sou wéi et sech unhéiert, zumindest via Studien, déi grad ënnerwee sinn. D'CCDH stellt sech och Froen zu dem Message, deen d'Regierung ronderëm d'Impfung vermittelt. Ech zitieren nees eng Kéier: « La CCDH a des difficultés à comprendre la position du gouvernement, si à peine un mois après, des mesures qui étaient selon ce dernier supposées contribuer à augmenter le taux de vaccination, sont levées. » Wat ass elo eigentlech virgesinn, froe mir eis. Wéi eng Approche huet dann elo d'Regierung, wa se gläichzäiteg eng Impfflicht preparéiert a parallel Mesuren aféiert, déi eigentlech e Message vermittelen, dass d'Pandemie geschwënn eriwuer ass oder zumindest net méi esou schlëmm ass?

A wat d'Virbereedung vun der Zukunft ugeet a fir eng gewësse Previsibilitéit ze kréien a weiderhin net esou vill an en Hin an Hier ze verfallen, proposéiert d'Mën-

scherechtskommission nach eemol, e Pandemiegesetz ze preparéieren. Nach eng Kéier eng Citatioun: « Elle réitère sa recommandation de préparer une loi “pandémie” afin d'améliorer la qualité des textes votés et d'éviter autant que possible les nombreux changements de direction auxquels le Luxembourg est confronté depuis deux ans. »

Mat all dëse Froen an Inkohärenzen, déi mir gesinn, wäerte mir dergéint stëmmen, obwuel ech, éierlech gesot, laang hin- an hieriwwerleucht hunn, well ech jo awer och positiv Saachen hei dra gesinn, eeben déi Lackerungen, déi jo awer an eisen Aen iwwerhaapt net néideg waren. Dofir wäerte mir dergéint stëmmen, well et eeben och nach ëmmer dës Logik vum 3G ass an deen Drock, dee mir eebe schonn déi ganzen Zäit denoncieren.

Merci fir d'Nolauschteren an eng ganz schéi Vakanz Iech alleguerten.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Oberweis. An da wier et um honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, kuerz ier eng nei Gesetzespropos zum Covid soll deposéiert ginn, fänke Frënn a Bekannten ëmmer erëm un ze froen, ob een da schonn eppes weisst, ob da schonn een eppes gesot hätt, wat an deen neien Text géif drakommen. Dir kennt dat sécher alleguerten. Den Telefon leeft waarm, Facebook, Messenger, Twitter, Instagram an esou weider, iwwerall froen d'Leit Iech: „Wat kënnt dann elo? Wat geschitt?“

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Si froen dee Falschen.

(Hilarité)

M. Sven Clement (Piraten) | A well mäin Zougang zu vertraulechem Regierungswëssen, wéi Der da jo awer wësst, méi limitéiert ass, wéi meng Kolleegen dat vläicht mengen, muss ech dann an der Reegel séier zouginn, dass ech et net weess. Ech weess et net, wat am neien Text wäert stoen, ...

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Nach net.

M. Sven Clement (Piraten) | ... bis d'Chamber en da presentéiert kritt. Mee fir awer net komplett anunglos ze wirken a guer näischt op d'Froe vu menge Frënn ze äntweren, soen ech da meeschtens awer emol zumindest, wat ech denken, wat ech mer erwaarde kéint, wat ech héieren hunn, dass gemaach wäert ginn.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Dir sidd eebe fein.

M. Sven Clement (Piraten) | Ma ech kann Iech soen: Ech louch nach ni esou falsch wéi dës Kéier. Dëst Covidgesetz huet mech kal erwëscht!

Plusieurs voix | O!

M. Sven Clement (Piraten) | No all deenen Diskussionen iwwer eng Impfflicht, ...

(Interruption)

... iwwert déi Onsécherheeten, déi mat der Omikron-Variant verbonne sinn, an d'Wichtigkeet vun deem nei agefouerten 3G op der Aarbechtsplaz hätt ech mer alles erwaart, mee dach net, dass mer no knapp engem Mount den 3G-System op der Aarbecht nees iwwer Bord werfen, d'Quarantän komplett ofschafen an och am Fräizäitberäich nach Lockerunge maachen, an dat och nach just virun enger Vakanz, wou de Kontakt dann och nach eemol an d'Luucht geet. Hätt ech op déi nei Mesurë misse wetten, hätt ech vill Geld verluer.

Une voix | O méi!

M. Sven Clement (Piraten) | Ech wäert dem obligatoreschen 3G op der Aarbechtsplaz sécher net nokräischen. Mir Piraten hunn dës sozial ongerechte Pay-to-work-System schliisslech vun Ufank un net ënnerstëtzt a fuerderen och weiderhin, dass och de fakultativen 3G op der Aarbechtsplaz muss esou gestalt ginn, dass e Leit mat klengem Portmonni net iwwerproportional belaauscht. Mee dass ech de System net gutt fonnt hunn, dat war bekannt.

Mee dass och d'Regierung an d'Majoritéitspartei selwer esou séier de Glawen an hiren dach esou superen Outil verluer hunn, dat huet mech dann awer iwwerrascht! Op där enger Säit gëtt nach vu sektoriellen Impfflichte geschwat an op där anerer Säit ass alles gutt genuch, fir an alle Berufssecteuren ëmfaassend Labberungen ze maachen. Do stëmmt dach iergend-eppes net.

Ech traue mech bal net, et ze soen, well de Begrëff an der Tëschenzäit esou oft gefall ass, dass een en net méi héiere kann an en d'Potenzial - bal wéi „superfataire“ iwwerengs - zum Unwort huet, mee: Do ass dach eppes komplett „inkohärent“, léif Kolleeginnen a Kolleegen! Wéi sollen d'Leit mat esou enger Kommunikatioun d'Vertrauen an d'Regierung a virun allem an d'Mesuren behalen? Wéi solle se novollzéie kënnen, firwat wéi eng Mesuren da wichteg sinn, a sech dann och nach drun halen, wann do wierklech kee roude Fuedem méi ze gesinn ass?

Ech sot et scho méi wéi eng Kéier: An dëser Kris ass et essenziell, dass gutt kommunizéiert gëtt, fir dass d'Leit verstinn, wat ee mécht. Well wa kee verstee, firwat dat, wat d'Politik entscheet, wichteg fir eist Liewen ass, ma da wëll sech och keen drun halen. An da riskéiere mer, zousätzlech ëmmer méi Demonstranten op der Strooss ze hunn. Dat misst dach wierklech net sinn!

Et ass jo net, wéi wann d'Regierung moies géif opstoen an als eenzege Gedanken hätt, wat se dann haut Verrécktes maache kéint, fir d'Leit emol nees e bëssen ze verwirren. Ech menge wierklech net, dass d'Regierung moies opsteet an dat als Zil huet. Ech weess, dass ganz, ganz vill Leit ganz vill Energie an Aarbecht investéiere fir ze evaluéieren, wéi eng Mesuren zu wéi engem Moment vun der Pandemie déi beschit sinn. Mee wann um Enn awer just widderspréichlech Messagen erauskommen, da muss ee sech net wonnen, wann déi ganz vill Aarbecht, déi een investéiert huet, um Enn keng oder weineg Ënnerstëtzung fënn.

Amplaz elo hei ze maachen, wéi wann d'Situatioun gutt wär an een duerfir Labberunge maache kéint, a gläichzäiteg ze soen, dass een awer nach onbedéngt vill impfe misst, well d'Situatioun jo awer nach net gutt ass, sollt d'Regierung einfach éierlech sinn. Si sollt elo einfach éierlech soen, dass hei d'Strategie gewiesselt gëtt an een, nodeems een d'Kontroll iwwert d'Omikron-Well komplett verluer huet, wéi de Claude Wiseler dat virun exponéiert huet, elo op eng Durchseuchungsstrategie setzt. Dat ass nämlech dat, wat hei an deem Text steet.

A wann een et aus dëser Perspektiv kuckt, ass dat Ganz och direkt manner inkohärent, well da kann ee Labberunge maachen, well een d'Ausbreedung vum Virus jo guer net méi komplett stoppe wëll, mee probéiert, dass méiglechst vill Leit eng natierlech Immunitéit entwéckelen. An da kann een och weider d'Wichtigkeet vun der Impfung betounen, well déi hëlleft jo dobäi, dass nach méi Leit nach méi séier protegéiert sinn. An dat ass och wichteg, fir dass bei deenen héijen Infektionszuelen, déi mer dann automatesch kréien an déi jo bewosst a Kaf geholl ginn, trotzdem net ze vill Leit stierwen oder de Gesundheitssystem iwwerlaascht gëtt.

D'Duerchseuchungsstrategie, déi mer an de Schoule jo scho méi laang gesinn hunn, kënn mat dësem Gesetz also elo och fir de Rescht vun der Gesellschaft. Mee ass dat de richtige Wee? Ass dat déi richtig Strategie an dëser Pandemie? Ma ech muss ganz éierlech soen, ech hu meng Zweifel dorunner.

Jo, kee vun eis war virdu schonn an enger Situatioun wéi dëser an d'Datelag zu Omikron ass nach ëmmer dënn. Duerfir ass et schwéier soen, wat hei eng richtig a wat eng falsch Decisioun ass. Mee soll esou eng Situatioun mat esou vill Onbekannten elo wierklech de richtige Moment fir de Strategiewissel sinn? An och nach grad elo am Februar, wou mer dach erfahrungsgeméis wëssen, dass am Fréijoer d'Zuele souwiso gläich nees wäerte falen, an zwar net, well mer manner Tester maachen an doduerjer eis Inzidenzen elo artificiel méi niddreg gi sinn. Well wa mer eis nämlech d'Zuelen a virun allem d'Diminutioun vun der leschter Woch ukucken: Wann een déi nämmelech Unzuel vun Tester wéi virun zwou Woche gemaach hätt, hätte mer och d'lescht Woch quasi déi nämmelech Inzidenz gehat.

Also fir vun engem Erofkommen aus der Well ze schwätzen, ass mengen ech verfréit. Mir hunn einfach manner getest an duerfir manner Fäll fonnt. Dat ass et, zumindest, wann een éierlech mat sech selwer ass an déi Zuele ganz objektiv eng Kéier kuckt an eng Règle de tri maache kann, déi jiddweree vun eis am Primaire oder am Fondamental, wéi dat dann haut heescht, geléiert huet.

(Interruption)

Firwat muss mer also elo, esou kuerz virun deem Punkt, wou d'Situatioun sech souwiso wäert entspannen, nach e risquant Experiment maachen an iwwerstierzt Labberungen huelen? Wisou muss mer elo mat dësen neie Mesurë riskéieren, dass vill méi Leit matenee krank ginn an eist Gesondheetspersonal awer vläicht an Usproch huelen, wann et an e bësse méi wéi engem Mount dach ausgestane kéint sinn? A wisou muss mer elo mat dësen iwwerstierzte Labberungen all déi Leit virun de Kapp stoussen, déi am leschte Mount esou staark ënner Drock gesat gi sinn, dass se sech zum Schluss awer impfe gelooss hunn, an elo gewuer ginn, dass et guer net néideg gewiescht wär?

(Brouhaha)

Wat mengt d'Regierung mat dësem Gesetz an deem domat verbundene Strategiewissel ze gewinnen? Ech weess et net! Ech gesinn hei just en Text, dee vill Leit, déi frësch geimpft sinn, fir kënnen schaffen ze goen, frustréiere elo. An ech fäerten, dass eng ganz Partie vun hiinnen awer och keng zweet Impfung wäert kréie wëllen, wann den 3G op hirer Aarbechtsplatz ewechfällt. Esou gesäit Planungssécherheet net aus!

An ech sot et schonn, ech sot et hei méi wéi eng Kéier: Mir si vum Notze vun der Impfung iwwerzeegt. Ech kann nëmmen den Appell widderhuelen fir déi Leit, déi nach net geimpft sinn: „Loosst Iech impfen, et ass en neien Impfstoff do.“ Mir wäerte jo iergendwann elo och héieren, wat de CSMI zum neien Novavax gesot huet, wéini et deen dann nach gëtt. Vläch iwwerzeegt dat nach eng Kéier deen een oder deen aneren. Mee ganz éierlech, wa mer mat der Campagne, mat deene Milliounen un Euro, déi mer u Kommunikatioun ausginn hunn, fir d'Leit ze iwwerzeegen, se bis elo net iwwerzeegt kruten, se mam Drock vum 3G op der Schaff respektiv vum 2G a quasi allen anere Beräicher net iwwerzeegt kruten, wéi menge mer dann, dass mer elo déi Leit sech fille loosse, déi sech de leschte Mount impfe gelooss hunn, fir elo gewuer ze ginn, dass se nëmmen hätte missen e bësse waarden an dann hätte se et awer ouni gepackt?

Jo, ech gleewen un d'Impfung! Jo, ech sinn der Mee- nung, dass jiddweree sech soll impfe loosse, deen et kann! Mee mir dierfen net vergiessen, dass et nach ëmmer e fräie Choix ass, e Choix, deen ech net deele géif, mee e fräie Choix. An déi Leit komme sech mat esou inkohärente Mesuren dach liicht veraascht vir.

Ech sot et schonn, mir waren och kee Frënd vun der Iddi vum 3G op der Aarbecht, wann net séchergestallt ass, dass dat dem Patron oder dem Employé net finanziell zur Laascht fällt. Mee wann d'Regierung an d'Majoritéitsparteien dann dëse Wee eebe gewielt hunn, ech mengen, da misste se en awer wéinstens esou laang goen, dass een dat duerno evaluéiere kéint, ob et epidemiologesches eppes bruecht huet oder net. Mee mir brieche jo elo alles of, ier et iwwerhaupt richtig ugefaangen huet, an et gëtt emol net richtig erkläert, firwat dat geschitt.

Et gouf ee Mount laang esou vill Drock gemaach an elo op eemol ass alles ok, ouni dass sech d'Situatioun an den Zuele manifestement geännert hätt. Dësen Zickzackkurs hale mir Piraten definitiv fir de falsche Wee a mir hunn och duerfir manner laang mat eis selwer gehadert a stëmmen dëse Projet net mat. Ech soen Iech Merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Premier- a Staatsminister Xavier Bettel.

Prises de position du Gouvernement

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt erlaabt mer, och dem Rapport, dem Mars Di Bartolomeo, Merci ze soe fir de Rapport.

Erlaabt mer, just kuerz op dat anzegoen, wat vun Oppositionssäit komm ass, dass déi eng frou wieren, déi aner net frou wieren, déi eng frustréiert, déi aner net frustréiert wieren. Hei geet et weeder ëm Freed nach ëm Frustratioun. Hei geet et ëm Situatiounen. Et geet drëms, Situatiounen ze analyséieren. A mir hunn et fäerdegbruecht, elo a Mëtt ... mee elo, wou mer sinn, awer och eng gewëssen Distanz vis-à-vis vum Développement vun der Omikron-Variant kënnen ze hunn, déi et erlaabt, elo an där Situatioun, déi mer hunn, och eng méi grouss Normalitéit ze fannen. An ech wäert och zum Schluss op d'Definitiv vum Normalitéit zrëckkommen.

Zu den Zuelen: Wann een d'Zuele kuckt, hu mer 6,2 % vun de Leit, déi virdu mat Delta hospitaliséiert gi sinn, 6,2 %. Deen Taux läit beim Omikron mat 1,6 % fënnefmol drënner. Mir gesinn: Bei de 50+ louch den Taux d'hospitalisation Delta bei 19,9 %, dat heescht bal 20 %. Mir gesinn: bei Omikron 6 %. Dat ass bal e Véierel, si on arrondit. An de Soin-intensiv gesi mer en Taux vun 0,2 % bei Omikron bei engem Taux vun 1,7 % bei Delta. Dat heescht, mir gesinn, dass et e risegen Ënnerschied ass mat der Situatioun vun Zuele vun Infektiounen an eeben och Reperussiounen an de Spideeler. Mir gesi bei der Populatioun 50+ zum Beispill op den Intensivstatiounen, dass se beim Delta bei 6,3 % louch an elo bei 1 %, dat heescht sechsmol manner.

Déi Zuele weisen, dass d'Omikron-Variant, déi zu Lëtzebuerg och majoritär present ass, en aneren Impakt op d'Spideeler huet wéi deen, dee mer déi lescht Méint zu Lëtzebuerg kannt hunn. Dat ass eng Tatsaach.

An der Zäit konnte mer eis och zum Beispill op d'Kläranlage baséieren, andeem een zum Beispill gesinn huet, wann d'Kläranlagen donkelrout waren,

dass dann automatesch an deenen nächsten zéng Deeg och de Risk war, dass eng Hausse vun de positive Fäll an och vun den Hospitalisatiounen kéint sinn. Dat kënn mer haut net méi.

Duerfir ass et wichteg fir eis, wann een dat heite kuckt. An och net ze vergiessen, net nëmmen Omikron, mee och d'Zuele vun de Vaccinatiounen sinn haut anerer wéi déi, déi mer virun zwielef Méint oder viru méi wéi annerhallwem vore zwee Joer haten.

Mir sinn am Moment bei Leit iwwer 50 Joer, déi jo de Risk hunn, dee gréisste Risk hunn, fir an d'Spidol ze kommen, bei iwwer 87,6 %, déi eng zweet Impfung hunn. An d'Chance, déi mer och hei zu Lëtzebuerg hunn, Här President - an duerfir och e grouss Merci un all déi Leit - 77,5 % vun de Leit iwwer 50 Joer si scho geboostert ginn. Dat sinn Zuelen, déi a villen anere Länner net erreecht gi sinn.

Hei gëtt gesot, d'Impfung géif net esou gutt fonctionéieren. Mir gesinn, dass déi Leit, déi geimpft ginn, gutt matmaachen an och geboostert gi sinn. An och wann dës Woch op eng Kéier d'Gefill komm ass, et misst nach eng véiert Impfung gemaach ginn, nee, dat ass wierklech ganz, ganz limitéiert. Mir bréngen et am Moment fäerdeg, mat deem Booster hei zu Lëtzebuerg och gutt duerchzekommen.

An da gëtt probéiert, ze vermischen hei: Impfflicht mat Omikron, mat Mesuren ... Dat huet näischt mateneen ze dinn! Deen, deen nach ëmmer net verstanen huet, dass eng Impfflicht eng Garantie, eng Assurance supplémentaire soll sinn fir eng nächst Vague an näischt mat Omikron-Varianten oder mat Allegementen elo ze dinn huet, probéiert hei, alles zesummen an en Dëppen ze geheien. Trennt wannechgelift déi Debaten ee vun deem aneren!

A wat sinn ech frou - hei ass nees vum Stufeplang geschwat ginn, Här President -, wat sinn ech frou, dass mer kee Stufeplang hunn! Well mat deenen Zuele vun Infektiounen wiere mer - géif ech scho bal soen - déi lescht acht Méint an engem Lockdown, mat enger anerer Partei un der Muecht. Wa just d'Zuele gekuckt gi vun Infektiounen! A mir hunn déi Flexibilitéit gefrot an déi Flexibilitéit huet eis am Fong erlaabt, de Leit esou vill Sécherheet, wéi gebraucht ka ginn, fir se, wa se gebraucht gëtt, eeben och ze hunn. An dat war wichteg.

A wann ee vun Normalitéit schwätzt - erlaabt mer just, nach op deen dote Punkt anzegoen -: Mir kënnen net vun Normalitéit schwätzen, wann iwwer 70 Leit an de Spideeler leien - bei enger Gripp hu mer dat net -, wa mer awer all Dag Leit hunn, déi stierwen. Dat heescht, d'Gefill ze ginn, dass de Virus fort wär an dass kee Problem méi do wär, wier falsch. Mee op där anerer Säit kann een net soen, dass et eng Normalitéit wier, dass een ab zéng Leit muss beim Ministère de la Santé eppes deklaréieren, dass d'Caféen um 23.00 Auer mussen zoumaachen, dass d'Restauranten um 23.00 Auer mussen zoumaachen, dass d'Diskoer iwwerhaupt zou sinn, dass ee fir Baler ze organiséieren eng Rëtsch vu Restriktiounen brauch, dass een de Leit am Fong elementar Rechter limitéiert, dass dat op eng Kéier eng Normalitéit géif ginn!

Ech wëll just drun erënneren, dass de But vun der Politik de Kader ass, fir déi Sécherheet ze garantéieren, awer net fir d'Fräiheeten ze limitéieren! A mir gesinn duerfir am Moment, an d'Spidolszuele soen et, dass mer an enger anerer Situatioun si wéi déi, déi mer nach am Dezember oder am Januar haten, wéi mer eeben all déi Informatiounen an déi Reperussiounen vun enger Omikron-Variant net kannt hunn.

Mir kënnen also net einfach soen, mir géife waarden, mir géifen et kucken. Hei ass vun „intuitivem“ Feeling

geschwat ginn, fir elo kënnen awer ... Nee, ech sinn e bëssen iwwerrascht iwwert déi Positioun, well mir kréien de Virwurf gemaach, mir hätte keng Zuelen, mir hätte keng Etüden. Ech hu probéiert, Iech déi Zuelen ze weisen - e Fënnfettel, e Véierel, e Sechstel - tëschent Omikron an Delta, déi hu mer schwaarz op wäiss. Dat sinn Zuelen, déi si public. Déi kann ee liesen, mee awer intuitiv d'Gefill hunn, bei de Caféen a bei de fräien Nuechten oder fir d'Restaurante sollt een eppes anerersäits decidéieren. Fir mech: „intuitiv“, „Intuitioun“, dat ass sécher eppes - mee hei si Fakten, hei sinn Zuelen! Et si Previsiounen vun der Uni, déi do sinn.

Ech wëll net Premier sinn an engem Land, wou mer einfach akzeptéieren, dass Fräiheeten ageschränkt ginn, well mer der Meenung sinn, dass dat vläicht awer da méi Sécherheet kéint ginn, wou mer dann a fënnfettel oder sechs Méint kéinten de Bilan zéien. Nee! Fir mech muss d'Aschränkung vu Fräiheeten eng Exceptioun bleiwen an dierf net eng Reegel sinn, Här President.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Premierminister.

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Just, Här President, wann Der erlaabt, ech wier frou, wann den Här Engel fir d'éischt kéint d'Wuert hu virun der Madamm Ministesch, fir eeben op deen Accord interprofessionnel, dee mer och haten, ganz kuerz dierfen anzegoen, well ech mengen, dass dat och deen een oder deen aneren heibannen interesséiert. An da géif d'Madamm Gesondheitsministesch schwätzen.

M. Fernand Etgen, Président | Jo, Här Premierminister, erlaabt Der nach, datt den Här Kartheiser Iech eng Fro stellt?

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Selbstverständlech!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Ech wollt eigentlech just ... Den Här Premierminister, wann ech e richtig verstane hunn, huet elo gesot, mir hätten déi Zuelen net, déi 70, bei enger Gripp. Dat war jo dat, wat den Här Premierminister elo gesot huet: 70 an de Kliniken?

Ech wollt just hei un eng Question parlementaire erënneren, déi den Här Halsdorf gestallt hat un d'Madamm Mutsch - si war deemools Gesondheitsministesch - de 25. Januar 2017. Dat ass nämlech ganz interessant: « L'inspection sanitaire de la Direction de la santé suit le nombre hebdomadaire de décès et a constaté que ce nombre est passé d'une moyenne hebdomadaire d'environ 80 décès à environ 120 décès par semaine à la mi-janvier 2017. » Mir haten deemools 120 Doudeger an der Woch! « Ce phénomène est constaté tous les ans lors de l'épisode grippal. Le surplus de décès survient principalement auprès de personnes ayant des problèmes de santé graves et qui se trouvent en fin de vie. Les décès ne sont souvent pas directement dus à la grippe elle-même, mais sont la conséquence de l'infection virale aggravant les problèmes de santé préexistants. » Eppes, wat mer och bei Corona elo ganz gutt kennen.

Ech wollt dat just hei soen, Här Premierminister, fir Iech ze soen, ...

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Ech hat gemengt, et wier eng Fro!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, mee nee, dann huet et als Parole après ministre.

(Hilarité et brouhaha)

Huet et dann als Parole après ministre. Mee ech wollt Iech just soen: Dat ass 2017.

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Här President, jo ...

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Eng Grippenepidemie huet eng ganz aner Dimensioun, wéi mer et hei an Erënnerung hunn. Am Abléck leie mer bei 3, 4, 5 Doudeger pro Woch - dat ass regrettable -, déi un oder mam Virus stierwen. Ech wollt Iech just soen, datt bei enger Grippenepidemie, wéi mer se all Joer haten - sot d'Madamm Mutsch als Ministesch 2016/2017 -, d'Doudeszuellen nun emol wäit méi héich louchen. Just eeben, well Dir vu „Fakte“ schwätzt. Dat hei si Fakten!

Merci.

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Här President, wann Der just ganz kuerz erlaabt, wéilt ech Iech soen, dass ech mech hei staark distanzéiere vun deene Propose vum Här Kartheiser, deen hei mécht, wéi wann d'Covidsituatioun eng einfach Gripp wier, dat selwecht wier. Dat soll een deenen dausend Leit soen, wourënner ganz vill Leit keng Virerkrankung haten, net al waren, keng Pathologie haten an haut net méi op dëser Welt sinn! No all deene Repercussione weltwäit, déi mer haten! Ech akzeptéieren dat doten net! Mir sinn hei mat eng gemeinsamer, kollektiver Responsabilitéit vis-à-vis vun der Gesondheet vun de Leit. Ech fannen et inakzeptabel, dass een hei d'Gefill gëtt, wéi wa Covid eng einfach Gripp wier: „Kommt, e kleng Sirop, dann ass den Dag drop alles an der Rei.“ Ech distanzéiere mech dovun!

(Brouhaha)

An ech si frou, dass an der Chamber esou Positiounen minoritär bleiwen!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Premierminister.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Fait personnel!

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Kartheiser freet nach eng Kéier d'Wuert fir Fait personnel.

(Exclamations)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Also den Här Premierminister soll wannechgelift zur Kenntnis huelen, datt ech net gesot hunn, Corona war eng einfach Gripp! Et sinn zwou verschidde Krankheeten.

(Brouhaha)

Et sinn zwou verschidde Krankheeten, déi jiddereng hir Geforen hunn an hir Charakteristiken. Mee wat ech wollt soen, wann Der vu Fakte schwätzt, dat ass, datt mer d'historesch Wourecht net sollte vergiessen an d'Envergure vun der Belaaschtung vun de Spideeler an d'Doudesfäll bei der Grippenepidemie eeben elo net sollten negligéieren oder klengschwätzen. Dat heiten ass elo einfach eng historesch Wourecht. An Dir schwätzt vu Fakten, majo, dann huet déi heite wannechgelift och zur Kenntnis! An dat ass eeben eppes ganz anescht.

A wou ass de Problem, Här Staatsminister?! Wann ech hei eng Question parlementaire rappéléieren, déi d'Madamm Mutsch als Ministesch beäntwert huet, an Dir gitt hei den Androck, Dir wäert frou, datt esou eng Positioun an der Chamber minoritär wär! Ma sidd Dir Iech eigentlech bewosst, datt Der hei zwou Saache vermëscht?

(Brouhaha)

Engersäits eng medezinnesch Wourecht, ...

(Interruptions et coups de cloche de la présidence)

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... anerersäits eng politesch Rhetorik, eng politesch Rhetorik, déi hei näischt verluer huet!

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, erënnert Iech drun, wat ech Iech eréischt gëschter gesot hunn!

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur | Wann Dir esou weidermaacht, dann ...

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Wa si brëllen, da muss ech méi haart schwätzen.

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Här Kartheiser, mir sinn hei an der Chamber - Dir vergiesst dat heiansdo - an do ass en ugemossenen Toun ubruecht.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | D'accord.

M. Fernand Etgen, Président | A gëschter nach hutt Der mer Recht ginn ...

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo.

M. Fernand Etgen, Président | ... a wann Der dat nach eng Kéier esou maacht an an deem doten Toun hei schwätzt, da muss ech Iech am Fong geholl einfach dat ginn, wat eist Reglement dofir virgesäit.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Maja.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här President, ...

M. Fernand Etgen, Président | An d'Wuert geet elo un den Aarbechtsminister, den Här Georges Engel.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... sot wannechgelift eise Kolleegen heibannen, datt, wann ech schwätzen, se och sollen nolauschtenen.

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Nee, Här Kartheiser, Dir bréngt et net fäerdeg, fir Iech selwer am Zam ze halen.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Merci fir d'Wuert, Här President. Ech géif da gären op déi Froen äntwären, déi den Här Wiseler hei gestallt huet. Effektiv huet e Froen iwwert deen Accord interprofessionnel gestallt, déi en net konnt wëssen, well deen Accord interprofessionnel eréischt haut de Moien um 9.30 Auer definitiv ënnerschriwwen ginn ass. D'Verhandlung ware laang, waren net ëmmer ganz einfach.

Mir hate schon en Accord fonnt den 3. Februar. Dunn hate mer den 9. Februar nach eng Kéier diskutéiert. Dunn hu mer nach eng Kéier owes diskutéiert an et ware wierklech länger Verhandlungen. An haut de Moien ass dunn en Accord komm, deen eng Preamble enthält, wou de konstruktive Geescht vun deenen Diskussiounen do ënnerstrach gëtt an och, dass ee keng weider zousätzlech Mesurë ka verhandelen, wann ee sech mat der Delegatioun zesummesetzt, wat den 3G facultatif ugeet.

Et soll just ëm den 3G goen an net nach ëm aner Saachen, déi ee ka verhandelen. An da sinn dräi Artikelen dran. Deen een ass, dass den 3G facultatif muss mat engem Accord écrit vun der Delegatioun zustane kommen. Deen zweete seet, wat soll geschéien, wann en net zustane kënnt, dass dann déi normal Reegelen vu Mask an Distanz kommen. An deen drëtten Artikel seet, dass eng Période de transition drakënnt. Déi Période de transition huet 14 Deeg, maximal 14 Deeg. Wann ee sech virdrun eens gëtt, dann zielt natierlech deen Accord.

Mir hu 14 Deeg geholl, well mir hunn elo Vakanz an et si vläicht eng Rei Leit, déi an der Delegatioun sinn, net disponibel, soudass mer da bis no der Vakanz freides geholl hunn, fir dass se kënnen en Accord fannen. Wann et éischter ass, wéi gesot, kann een och éischter en Accord fannen, an deen zielt dann. An no deene 14 Deeg ass et automatesch den 3G facultatif, deen dann och am Artikel 1 kloer gereegelt ass.

Da wollt ech och nach e Wuert soen iwwert d'Gemen-gen. Dir hutt gefrot, wéi et an de Gemengen ass. Ech weess, dass eng ganz Rei vu Gemenge scho mat hiren Delegatiounen geschwat hunn an och do scho gesot hunn, wéi se et gäre wëlle maachen. Dat ass schonn alles op deene Plaze gekläert.

Et ass awer och esou, dass d'Inneministes eng Circulaire préparéiert huet, déi se natierlech eréischt ka fortschécken, wann d'Gesetz bis gestëmmt ass. Déi wäert och nach haut an d'Gemenge goen, soudass d'Gemen-gen „au moment même“ direkt informéiert sinn, wéi se solle virufueren. Esou wéi d'Inneministes dat allkéiers gemaach huet, kréien d'Gemen-gen dann och eng Circulaire bei dësem Gesetz.

Voilà. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools fir déi Prezisioun vum Här Aarbechtsminister Georges Engel. Da Parole après ministre fir den Här Claude Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV) | Ech soen och dem Aarbechtsminister Merci fir déi Renseignementer iwwert deen Accord, deen haut de Moien da fäerdeg ginn ass. Mee nach hunn ech awer d'Fro: Dat, wat Dir elo an dem Accord ënnerschriwwen hutt, do steet awer eppes anescht elo am Gesetz! Dat heescht, wann ech richteg verstanen hunn, steet am Gesetz ganz kloer, datt, wann net esou en Ofkommen an engem Privatbetrib do ass mat der Delegatioun, dann am Prinzip direkt déi Reegel applikabel ass, datt mer zrëck op d'Rassemblementsreegele falen. Elo hutt Dir an Ärem Ofkommen eppes anescht virgesinn.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Nee.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, da musst Der mer et awer nach eng Kéier erklären. Also ech ginn dovun aus, datt vun de Méinden un do, wou d'Delegatiounen an d'Patronat vun engem Betrib sech net op eppes gëeenegt hunn, d'Rassemblementsreegelen automatesch müssen de Fall sinn, och wa se alleguer gär den 3G hätten, dee bis elo applikabel wier - ansonste steet eppes anescht am Gesetz.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wiseler. Da ginn ech d'Wuert nach eng Kéier zrëck un den Här Aarbechtsminister.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Dir hutt ganz Recht. Entweder gëtt et en Accord, an deen Accord kann nëmmen zustane kommen, wa mer och en Accord mat den Delegatiounen hunn. Also nëmmen da gëtt et en Accord op den 3G. Wann deen Accord net zustane kënn, wann et also keen 3G gëtt, da fale mer zrëck op d'Reegel vun de Rassemblementen.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, mee nach: Den nächste Méinden ass iwwerall Rassemblement, do wou keen Accord ass, och wann dann dräi Deeg duerno en Accord kënn.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Nee, och dat steet an deem Accord dran. Et steet dran ...

M. Claude Wiseler (CSV) | Awer net am Gesetz!

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Jo, et ass en Accord interprofessionnel.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, mee mir hunn awer hei eng legal Situatioun.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Dat heescht, am Privaten ass et esou, dass si sech eens gi sinn, dass se den 3G bäibehalen, bis se eng nei Reegelung fonnt hunn. An déi ass spëtstens no 14 Deeg ze fannen.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, mee Här Minister, ech wëll awer da froen: D'Gesetz gesäit awer elo eppes anescht vir wéi Ären Accord interprofessionnel. Ech fannen dat, wat Dir am Accord interprofessionnel elo gemaach hutt, prinzipiell richtig. An dat ass och de richtige Wee. Mee ech soen Iech, deen hätt awer missen am Gesetz zumindest als Méiglechkeet stoen. D'Gesetz gesäit momentan eppes anescht vir.

(Interruptions)

Dir wësst, fakultativ ass den 3G. Soulaang keen Accord do ass, ass et d'Rassemblementsregel. Dat ass dat, wat d'Gesetz virgesäit vum nächste Méinden un, egal wat am Accord interprofessionnel steet.

Une voix | ... ab haut den Owend.

M. Claude Wiseler (CSV) | Ab haut den Owend.

M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire | Dir wësst, dass am Gesetz eng Dispositioun virgesi war, déi den 3G facultatif sollt méiglech maachen am Accord mat de Sozialpartner. Dir wësst awer och, dass duerch eng Opposition formelle vum Staatsrot deen Accord net esou méiglech war. A mir sinn eis duerfir eens ginn, souwuel am Secteur public wéi am Secteur privé, dass mer deen heiten Accord esou konnten zustane bréngen, sief dat am Secteur privé mat där Reegelung, déi mer elo hei proposéiert hunn, an am Secteur public, wou den 3G da bleift.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Minister. Da Parole après ministre fir d'Madamm Polfer.

Mme Lydie Polfer (DP) | Jo, am Fong einfach fir ze weisen, wéi einfach a kloer dat ka goen: D'Stad Lëtzebuerg huet de Moien „en accord“ mat hiren Delegatiounen decidéiert, datt bis den 28. Februar den 3G géif gëllen an duerno eeben net méi. Dat hu mer am vollen Accord gemaach. Esou hate mir op alle Fall déi Reegel och verstanen. An ech mengen, dat ass a gréisster Harmonie iwwert d'Bün gaangen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Polfer. Dann nach fir d'éischt den Här Minister Marc Hansen.

M. Marc Hansen, Ministre de la Fonction publique | Jo, just kuerz, fir eng Kéier ze erklären, wéi et an der Fonction publique geschitt, well ech mengen, et ass net onwichtig. Ech hat et an der Chamberskommission schonn erkläert. Do ass et effektiv esou - wéi den Text et virgesäit -, dass d'Chef-d'administrationen d'Méiglechkeet hu vun der Fakultéit. Dat ass richtig. A mir sinn eis awer do och mat de Sozialpartner eens ginn, dass den 3G obligatoresch wäert weidergefuert ginn, soudass deen dann och an deenen nächsten Zäiten, bis zum Enn vun dësem Text, bis den 30. Abrëll, esou weidergefuert gëtt, wéi en am Moment am Asaz ass.

Dat ass net deen direkten Accord, deen zwëschent de Privatsecteursorganisatiounen ass. Deen ass getraff gi fir d'Fonction publique an deen ass eebe mat der CGFP zesummen och esou ausgehandelt ginn, soudass et an den Administratiounen e bëssen anescht ass a wäert weiderlafen, esou wéi d'Gesetz et och virgesäit.

M. Fernand Etgen, Président | An och hei merci fir déi Prezisiounen. An da Parole après ministre fir d'Madamm Simone Asselborn-Bintz.

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP) | Jo, ech wollt mech och einfach der Madamm Polfer hire Wieder uschlëssen. Mir hunn dat och bei eis an der Gemeng de Moie scho gereegelt, mat dem Avis vun den zwou Delegatiounen. Dat heescht, dat geet ganz einfach. Mir hunn och den 3G bäibehale bis auf Weiteres. Voilà!

(Brouhaha)

A jiddwereen, nach anerer, voilà, warscheinlech der nach méi.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Asselborn-Bintz. Ech mengen, da kënn mer elo weiderfueren an der Madamm Gesondheetsministesch, der Madamm Paulette Lenert, d'Wuert ginn.

(Brouhaha)

Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé | Merci, Här President. Ech wollt eigentlech ufänke selbstverständlech, fir dem Rapport Merci ze soen fir dëse 27. Rapport, an ech stelle fest, dass mer et déi 27. Kéier hikritt hunn, och méi expeditiv ze sinn. An dann hate mer awer elo nees e klengen Exkurs, deen awer net onwichtig ass. Dat heite weist och erëm eng Kéier, dass déi voraussend Angscht, dass mer eppes net ëmgesat kréien, net ëmmer berechtigt ass. Wann ech hei héieren, dass dat op ville Plaze scho gereegelt ass, da sinn ech do manner an der Suerg wéi vläicht aner Leit.

Et ass vill ugeschwat ginn: Eng aner Strategie vun der Regierung, et gëtt net evaluéiert, wat de Sënn war vun deene viregte Mesuren ... D'Strategie an d'Logik dovunner waren eendeitig déi vun der Preventioun!

Wann ech vu Preventioun schwätzen: Wat ass dat? Mir hunn als Basis fir déi Preventiounsmesuren unanime Warnunge vu sämtlechen Experte gehat, dass ee mat där Omikron-Variant misst oppassen, dass déi extreem schnell wär an dass mer gutt berode wäeren als Länner, preventiv ze handelen, Kontakter probéieren ze drosselen, well mer zu deem Zäitpunkt net woussten, wat deen Omikron géif mat sech bréngen um Niveau vun der Pathogenitéit. Dat heescht, wéi krank wäert en d'Leit maachen? Wäerte mer mat méi an de Spideeler ze rechnen hunn oder net?

Mir hatten also e ganz grousst Fragezeichen am Raum, wat een am Fong geholl dozou veruloosst, preventiv Moosnamen ze huelen: Preventioun par rapport zu engem potenzielle Risk, dass mer et mat engem Variant ze dinn hunn, deen d'Leit géif extreem krank maachen. Wa mer vun der Preventioun schwätzen, da wësse mer par définition net, ob dat, wat mer fäerten, wäert antrieden oder net.

Elo hu mer déi immens Chance, dass dat net esou komm ass, wéi een et hätt kënnen befäerten. Da kënn mer forcement och net evaluéieren, ob eis preventiv Mesuren duergaange wäeren. Dat nennt een de Preventiounsparadox an dat ass eng Evidenz, dass, wann de Risiko, deem ee wëllt virbeugen, net antrëtt, een net kann evaluéieren, wat da geschitt wär, wann dat agetruede wär, well et ass jo net agetrueden. Also kënn mer dat beim allerbeschte Wëllen net evaluéieren! Dat ass eng Evidenz an der Preventioun.

Et hätt ee kënnen, wann et schlëmm komm wär, evaluéieren, ob et duergaangen ass, ob mer méi streng hätte misse sinn, mee wann et nun eeben emol anescht kënn - an et ass zum Gléck anescht komm -, da kann een dat leider par définition net evaluéieren. Dat ass eng ganz normal, inhärent Konsequenz vun der Preventioun, am Fall wou de Risiko eeben net antrëtt.

Dat wat mer festgestallt hunn, ass déi Entkoppelung, déi mer och net just hei zu Lëtzebuerg festgestallt hunn. Et ass eeben net esou schlëmm komm, wéi et hätt kënne kommen. Mir hu gesinn, dass d'Neiinfektione ganz staark eropgaange sinn an dass an de Spideeler awer eng Stabilitéit bliwwen ass, déi sech iwwer Woche bestätegt huet, bei eis e bësselchen zäitversat par rapport zu anere Länner, mee och bei eis, soudass dat een dozou veruloosst, dann déi preventiv Mesuren dee Moment, wou een déi doten Assurance huet, dass et net esou komm ass wéi ee gefaart huet, erëm opzehiewen. Dat schéngt mer iergendwéi logesch.

Dat ass eppes, wat mer schonn e puermol gemaach hunn a mir hunn och e Beispill: Dir erënnert Iech, e Joer virdru ware mer genau an esou enger Situatioun, wou gewarnt ginn ass virun de Feiere vun Enn des Joers, wou gesot ginn ass: „Passt op! Macht keng Lockerungen!“ Déi Preventioun deemools ass och net ganz gutt verstane ginn. Mee wann Der d'Beispiller kuckt vun deene Länner, déi net dorobber gelauscht huet, déi net preventiv gehandelt hunn, eh bien, do ass et eebe schifgaangen an do huet ee gesinn, dass déi Preventiounsmesuren, déi mir beispillsweis en place haten, sech bewäert hunn. Déi hu gewierkt gehat, well et ass bei eis net an d'Mauer gaangen dee Moment.

Aleng dat ass schonn eng Erkenntnis, déi mer haut hunn, déi een och deemools net hat. Mee ee Joer méi spéit huet een déi an da kann een iergendwou och dorobber zrëckgräifen a soen, et ass deen dote Genre vu Mesuren, deen ee muss huelen, fir eebe preventiv d'Kontakter erofzesetzen.

Da géif ech och gären ënnersträichen: Et ass déi 27. Kéier. A mir kréien et dës Kéier genau wéi all déi aner Kéieren net hin, op eng Linn ze kommen. Deenen enge geet et net wäit genuch, déi aner fannen, dass et ze vill onvirsichteg ass. Dat wäerte mer och bis zum Schluss vun där Pandemie net hikréien.

Ech hunn awer e Problem domadder, wann een den 3G-Regimm, deen elo generaliséiert en place ass, als Normalitéit dohinnerstellt. Dat ass alles anescht wéi normal! Mir sinn nach an engem ganz virsichtegen Szenario, wou mer quasi sämtlechen Aktivitéite Sécherheetsmoossnamen ënnerleeën. An aleng dat, wann een en zertifizierten Test verlaangt, fir an de Restaurant ze goen, fir egal wéi eng Aktivitéit en gros an där Tëschephas, wou mer sinn, ass dach awer nach ëmmer eng virsichteg Haltung.

Mir sinn och do erëm an eiser Strategie, déi mer vun Ufank un hunn: Mir sprangen net allze vill wäit, mir maache virsichteg Schrëtt, mee hei maache mer e grouse Schrëtt, mee nach ass et just e Schrëtt. Mir sprangen net direkt op de Freedom Day, wéi aner Länner dat vläicht e bësselchen méi waghalseg am Moment maachen. Mir huelen e grouse Schrëtt an da kucke mer, wéi dat evolueiert, ier mer en nächsten huelen. Och dat ass näischt Neies, sou hu mer vun Ufank un ëmmer gehandelt an där Kris hei.

Mir fléien am Niwwel an där Pandemie a villen Hisiichten. Jo, och nach ëmmer. Mir wëssen eng Rei Saachen, mee viles wësse mer och elo net. Mir wësse beispillsweis net, wat am Hierscht op eis waart. Mir wëssen net, wat déi nächst Variant wäert sinn. Dat bleift Niwwel. Mee mir fléien awer net ouni Kompass an ouni Radar. Mir hunn eis Indicateure vun Ufank un en place hei. Déi si ganz detailléiert: wou mer d'Surveillance maachen, wat sech deet an de Kliniken, souwuel op de Soins normaux wéi op der Intensiv. Vill Länner hunn dat net. Dir schwätzt ëmmer vill vu Stufeplang a vun Däitschland. Däitschland huet haut nach keng Vue op seng Soin-normalen, national

gesinn. Dat ass eisen Indicateur. Dat ass eise Radar, un deem mer eis orientéieren. An dee gëtt eis Gréng Luucht, fir deen heite Schrëtt ze verrieden. Ouni Risiko ass näischt, och elo net. Mee mir sinn der Meinung, dass mer dee Schrëtt hei elo kënne maachen.

Dat wat mir monitoren, ass eise Gesondheetssystem. Et ass deen, ëm deen et geet an asoufern ass och Covid selbstverständlech net gläichzestell mat der normaler Gripp, déi och Doubesfäll mat sech bréngt. Dat ass ganz kloer, dat ass gewosst a gëtt absolutt net geleugnet. Mee dee Stau, deen dat heite verursaacht, well d'Leit, wa se matenee krank ginn, eebe mateneen op der Intensivstatioun landen, dat ass spezifesch fir déi heite Krankheet. An dat ass am Fong dat, wat eis Suerg ass vun Ufank un: dass eise System riskéiert zesummenzebriechen duerch eeben deen Aflux virun allem an den Intensivstatiounen.

Wat mer haut kënne soen, an dat ass dat Positivt, dat ass, dass mer et mat eiser Strategie fir ze boosteren am Fong fäerdegbruecht hunn, gutt duerch d'Kris ze kommen. Mir hu relativ soft Mesurë gehat am Verglach zum Ausland an och mengen, dass eis Leit séier wuel matkréien, wat och am Ausland esou lass war, wou relativ drastesch Lockdownen hu misse gemaach ginn. Dat hate mir elo net an deem Sënn, mee mir hunn et am Verglach zu anere Länner eebe fäerdegbruecht, déi eeler Leit ganz gutt ze schützen. Mir hunn der vill, déi duebel geimpft sinn, a mir hunn der virun allem verhältnisméisseg méi wéi aner Länner, déi och scho ganz geboostert sinn.

Dat erkläert zum Beispill - et ass Dänemark zitéiert ginn, mee ech géif gäre Spuenien als Beispill huelen -: Spuenien huet och e remarkabelen, rekordverdächtige Impftaux vun 98 an eppes Prozent, ech mengen, zimmlech genau gradesou héich wéi Dänemark. Bei hinne waren awer duebel esou vill Leit op der Intensiv. Dat heescht, dat Ausschlaggeebend - an dat wësse mer, wa mer d'Analys maachen -, dat ass wierklech de gudde Schutz an der eelerer Kategorie vu Leit an och de Booster, dee gemaach ginn ass.

Et gesäit een den Ënnerschied. Lëtzebuerg huet mat engem generellen Taux, dee méi niddreg ass, besser Resultater op sengen Intensivbetter, well mer eebe vill Leit geboostert hunn, ëm 10 % vun de Leit méi geboostert beispillsweis wéi a Spuenien, soudass een dat Ganzt alles muss nuancéiert kucken. An d'ofir géllt et och, bei der Staang ze bleiwen, well wann eppes net geännert huet, dann ass et, dass et déi vulnerabel Leit sinn, déi eeler Leit, déi mat Virerkrankungen, déi och an Zukunft wäerten exposéiert bleiwen.

An en anere Niwwel, dee mer och nach hunn, dat ass deen vun der Nihaltkeet vun Impfschutz. Do weess een nach net alles. Mir gesinn haut, dass eeben déi am beschten derduerchkomm sinn, déi rezent geimpft sinn, déi geboostert sinn, sou wéi et recommandéiert ass. Wat am September wäert sinn, wësse mer net, mee eent wësse mer: Et ass wichteg, dass mer déi Vulnerabel souwäit wéi méiglech geschützt hunn. An d'ofir ass et, wéi de Premier sot: Et muss een déi Diskussioun entkoppelen.

D'Impfdiskussioun ass eng Diskussioun en vue vum Hierscht, wou eist Zil muss sinn, déi eeler, déi vulnerabel Leit wierklech maximal geschützt ze hunn, fir och do erëm preventiv preparéiert ze sinn. Mir wëssen net, wat kënnt. Dat kann ech Iech och haut net soen. Vlächent kënnt et jo emol eng Kéier méi angeneem an et geschitt näischt Schlëmmes am Hierscht, mee et weess een et net a mir mussen ons drop preparéieren, well et vun den Experten hirer Säit och net ausgeschloss ass.

Dann nach just vlächent ganz kuerz e Wuert iwwert d'Loi pandémie. Dat kënnt och ëmmer erëm. Ech sinn

der Meinung, dass mer déi ganz opwänneg Evaluatiounen, déi mer wäerte maache vun dëser Kris ... Mir sinn an enger komparativer Studie derbäi vun der OECD, wou gekuckt gëtt, wéi d'Länner sech opgestallt hunn. Jiddweree war hei mat enger Situatioun konfrontéiert, wéi e se nach net hat, an ech fannen et extreem wichteg, déi Erkenntnisser ofzawaarden, déi do kommen, dass mer déi Zensur och ofwaarden a gesinn: Wat huet gutt fonctionéiert, wat net? Mir wäerten och do eng Berodung kréien.

Ech fannen et sécherlech méi sënnavoll, no der Pandemie op d'Erkenntnisser, déi net nëmme bei eis hei gemaach gi sinn, mee déi och an anere Länner gemaach gi sinn, op d'Vergläicher, déi gemaach ginn, fir dorop opzebauen an dann e Pandemiegesetz fir d'Zukunft op d'Been ze stellen. Dat schéngt mer méi sënnavoll, wéi dat elo och nach hei niewendrun derduerchzumursen, ouni dee Recul ze hunn a virun allem ouni déi Erkenntnisser ze hunn, déi mat ganz grossem Opwand am Moment gemaach ginn.

Voilà. Dat ass et vu menger Säit. Ech géif och nach gäre Merci soe fir d'Verständnis fir d'Mesuren. Wann zu Lëtzebuerg d'Leit se net géife verstoen, net géife matmaachen, da kéinte mer net an där relativ - relativ - gudder Situatioun sinn, an där mer sinn. An ech betoune „relativ“. Et ass net gutt. Mir hunn nach ëmmer vill Leit am Spidol. Et stierwen nach reegelméisseg Leit. Et géllt nach opzepassen. Trotzdem si mer verhältnisméisseg, am Verglach zu eisen Nopeschlänner an aneren europäesche Länner, bis elo erëm eng Kéier eenegermoosse gutt derduerchkomm. An ech wënsche mer näischt méi, wéi dass dat och bis zum Schluss esou wäert bleiwen.

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmoos der Madamm Gesondheetsministesch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss. Et ass vun der CSV-Fraktioun gefrot ginn, den Artikel 48 vum Chambersreglement geltend ze maachen an e Vote séparé ze maachen. Et gëtt gefrot, e Vote séparé iwwert den Artikel 3 ze maachen. Mir mussen dann eenzel iwwert dësen Artikel ofstëmmen.

Vote séparé sur l'article 3 du projet de loi 7964

Da stellen ech d'Fro: Wien ass d'accord mam Artikel 3 vum Projet de loi? Dee soll mat Jo stëmmen.

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Den Artikel 3 soll bei 58 Jo-Stëmmen an 2 Abstentione bäibehale ginn.

Résultat définitif après redressement : l'article 3 du projet de loi 7964 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth (par M. Laurent Mosar), Jean-Paul Schaaf (par M. Félix Eischen), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Marc Lies) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusty Graas), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti (par Mme Nathalie Oberweis) et Nathalie Oberweis.

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Dat nennt ee „gutt intuitiv“!

(Hilarité)

M. Fernand Etgen, Président | Mir kommen dann elo zur Ofstëmmung iwwert de gesamte Projet de loi. Den Text steet am Document parlementaire 7964⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7964 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da komme mer zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7964 ass mat 31 Jo-Stëmmen bei 28 Nee-Stëmmen uegheoll.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7964 est adopté par 31 voix pour et 29 voix contre.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. André Bauler), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth (par M. Laurent Mosar), Jean-Paul Schaaf (par Mme Octavie Modert), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Marc Lies) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti (par Mme Nathalie Oberweis) et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motions

Da musse mer nach iwwert déi zwou Motiounen befannen, déi vun der ADR deposéiert gi sinn. Fir d'éischt d'Motioun Nummer 1, wou gefrot gëtt, „am Kader vun enger Quadripartite eng nei medezinnesch Tarifikatioun ze proposéieren, déi et géing erlaben, en Dokter fir e Rapport iwwer Niewewierkunge vun engem Covid-Impfstoff ze remuneréieren.“ Wëllt nach een zu dëser Motioun d'Wuert ergräifen? Den Här Yves Cruchten.

Motion 1

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci, Här President. Ech froe mech, ob elo duerfir, just fir déi dote Saach sollt séier eng Quadripartite aberuff ginn. Ech fannen dat net onbedéngt. Do sinn ech net onbedéngt der ADR hirer Meenung an ech géif och gär rappeléieren - ech hunn och elo hei mat Kollege geschwat -, dass awer am Moment en Tarif majoré existéiert, deen d'Doktere kënne kréien, wa se Rapporte maachen. Duerfir sinn ech der Meenung, mir sollten déi Motioun hei net stëmmen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Cruchten. Da ginn ech d'Wuert un den Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Ech mengen, datt d'Quadripartite méi wichteg Dossieren nach hätt, zum Beispill fir iwwert d'mental Gesondheet an iwwert d'Prise en charge dovunner ze schwätzen, wéi iwwer eng Moosnam ze schwätzen, wou d'Dokteren u sech schonn eemol vergitt ginn, wa se impfen. Ech mengen, datt eng Impfniewewierkung ze mellen duerch den Tarif, dee se fir d'Impfung kréien, misst mat ofgegolt sinn, virun allem, well et awer eppes Rares ass, wat virkënt. An deemt-sprechend wäerte mir hei och dergéint stëmmen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. An da ginn ech d'Wuert un d'Madamm Nathalie Oberweis.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Jo, merci och fir d'Wuert. Mir wäerten och dergéint stëmmen, well mer dat och net agesinn. Also ech deele schonn d'Suerg, dass déi Niewewierkunge solle rapportéiert ginn, mee ech mengen awer net, dass een dofir muss eng extra Tarifikatioun maachen. Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Oberweis. Dann nach den Här Claude Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV) | Jo, mir stëmmen och dergéint, aus deene selwechten Argumenter wéi hei déi Virriedner virdrun.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Wiseler. Da komme mer elo zum Vott vun der Motioun Nummer 1.

Vote sur la motion 1

D'Ofstëmmen fänkt un. Da maache mer de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass bei 4 Jo-Stëmmen a 56 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth (par M. Laurent Mosar), Jean-Paul Schaaf (par M. Paul Galles), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. André Bauler), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti (par Mme Nathalie Oberweis) et Nathalie Oberweis.

Da komme mer zur Motioun Nummer 2, wou eebe gefrot ...

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Här President, just ganz kuerz, wann Der erlaabt! Ech hunn elo e puermol d'Fro gestallt kritt, den Här Di Bartolomeo sot et och scho virdrun: Den Text wäert haut a Kraaft trieden. De Grand-Duc weess, dass dat haut muss ënnerschrifwe ginn. De Conseil d'État weess, dass d'Dispens vum zweete Vott sollt haut kommen, soss wiere mer an der kokasser Situatioun, wann et eréischt muer a Kraaft géif trieden, dass um 23.00 Auer haut den Owend alles géif zougemaach ginn a se um Mëtternuecht nees dierften opmaachen.

(Hilarité)

Dowéinst: D'Texter sinn haut gestëmmt an haut wäerte se och a Kraaft trieden, dat heescht, de Restaurant an de Café muss net um 23.00 Auer zoumaachen, fir nees um 0.00 Auer opzemaachen. Just déi Prezisioun, well ech schonn zweemol d'Fro gestallt kritt hunn.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Premier-minister. D'Gesetz ass gestëmmt an duerfir ass déi Prezisioun och wichteg.

Motion 2

Mee mir mussen awer elo nach iwwert d'Motioun Nummer 2 ofstëmmen, wou eebe gefrot gëtt, fir d'Impfflicht zu Lëtzebuerg, fir dee Projet definitiv falen ze loossen. Wëllt nach een zu där Motioun d'Wuert ergräifen? Den Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Jo, merci, Här President. Ech maachen et ganz kuerz, well mir hate jo eng breet Debatt hei iwwert d'Impfflicht an do konnte jo allequerten d'Parteie sech positionéieren. An ech mengen och, dass eng Majoritéit vun de Parteien den Optrag ginn huet an d'Regierung fir ze soen: „Schafft emol eppes aus an da kommt Der nach eng Kéier bei eis zrëck!“ Da gëtt et jo an de Kommissiounen diskutéiert an da kënn et och, wann en Text do ass, hei an d'Pleniëre. Duerfir kënne mir natierlech déi Motioun hei net matstëmmen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Cruchten. D'Wuert geet un den Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Jo, mir haten deen Debat. Ech mengen, d'Parteien hu sech positionéiert. Mir hunn eis dergéint ausgeschwat. Mir wäerten duerfir och déi Motioun hei matstëmmen, woubäi ech awer mat engem Punkt an der Motioun e bëssen e kleng Couac hunn, an dat ass, datt d'Chamber mat där Motioun u sech mengt ze wëssen, wat d'Justizministesch denkt oder fillt. Dat géif ech mer elo net zu eege maachen. Mir stëmmen mat géint d'Impfflicht, awer mir gesinn dat awer scho méi nuanciéiert.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement. Da ginn ech d'Wuert un d'Madamm Nathalie Oberweis.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Jo, merci och fir d'Wuert. Mir wäerten dat hei net matdroen, obwuel ech net fir d'Impfflicht sinn am Moment. Mee ech mengen, et kann een et einfach ni ausschléissen. Et weess een ni, wat kënn an Zukunft. Dofir kënne mir dat hei net matdroen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Oberweis. An dann ass et um Här Claude Wiseler.

M. Claude Wiseler (CSV) | Merci, Här President. Mir wäerten och dergéint stëmmen, well mer enger anerer Meenung si wéi d'ADR op dësem Punkt.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmoos, Här Wiseler. Da kéime mer elo zum Vott vun der Motioun Nummer 2.

Vote sur la motion 2

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An d'Motioun Nummer 2 ass bei 6 Jo-Stëmmen, 52 Nee-Stëmmen an 2 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth (par M. Marc Lies), Jean-Paul Schaaf (par M. Paul Galles), Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusti Graas), Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti (par Mme Nathalie Oberweis) et Nathalie Oberweis.

Domat si mer um Enn vun der Sitzung ukomm. Déi nächst Sitzunge si fir den 22., 23. a 24. Februar virgesinn.

D'Sitzung ass opgehewen.

(La séance publique est levée à 15.34 heures.)

36e séance

Présidence : M. Fernand Etgen, Président | M. Mars Di Bartolomeo, Vice-Président

Sommaire

- 1. Ouverture de la séance publique ..... p. 29**
M. Fernand Etgen, Président
- 2. Ordre du jour ..... p. 29**
M. Fernand Etgen, Président
- 3. Hommage à la mémoire de M. Jacques F. Poos, Député honoraire .... p. 29**
M. Fernand Etgen, Président | M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État
- 4. Déclaration gouvernementale sur la situation en Ukraine, suivie d'un débat ..... p. 29**
Déclaration : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | M. François Bausch, Ministre de la Défense
Débat : M. Claude Wiseler | M. Gusti Graas | M. Yves Cruchten (dépôt de la motion 1) | Mme Stéphanie Empain | M. Fernand Kartheiser | Mme Nathalie Oberweis | M. Sven Clement
Prise de position du Gouvernement : M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État
Vote sur la motion 1 (adoptée)
- 5. Communications ..... p. 35**
M. Fernand Etgen, Président
- 6. Question élargie n° 130 de M. Paul Galles au sujet du budget CO₂ du Luxembourg ..... p. 36**
M. Paul Galles | Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | M. Paul Galles | Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable
- 7. 7874 - Projet de loi concernant l'interopérabilité des systèmes de télépéage routier et facilitant l'échange transfrontière d'informations relatives au défaut de paiement des redevances routières dans l'Union européenne ..... p. 38**
Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics : Mme Chantal Gary
Discussion générale : M. Serge Wilmes | M. Max Hahn | M. Carlo Weber | M. Jeff Engelen | Mme Myriam Cecchetti | M. Marc Goergen
Prise de position du Gouvernement : M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics
Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- 8. 7903 - Projet de loi modifiant la loi du 6 juin 2019 relative à la gestion, à l'accès, à l'utilisation de l'infrastructure ferroviaire et à la régulation du marché ferroviaire ..... p. 39**
Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics : Mme Chantal Gary

Discussion générale : M. Serge Wilmes | M. Max Hahn | M. Carlo Weber | M. Jeff Engelen | Mme Myriam Cecchetti | M. Marc Goergen

Prise de position du Gouvernement : M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

9. 7969 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 22 janvier 2021 portant : 1° modification des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail ; 2° dérogation temporaire aux dispositions des articles L. 234-51, L. 234-52 et L. 234-53 du Code du travail ..... p. 41

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale : M. Dan Kersch

Discussion générale : M. Marc Spautz | Mme Carole Hartmann | M. Charles Margue | M. Jeff Engelen | Mme Myriam Cecchetti | M. Sven Clement

Prise de position du Gouvernement : M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

10. Heure d'actualité de la sensibilité politique déi Lénk au sujet de la détention et rétention du foncier constructible ..... p. 42

Exposé : Mme Nathalie Oberweis (dépôt des motions 1, 2, 3 et 4)

Débat : M. Marc Lies (intervention de M. François Benoy) (dépôt de la motion 5) | M. Max Hahn | M. Yves Cruchten | Mme Semiray Ahmedova (interventions de Mme Nathalie Oberweis et M. Fernand Kartheiser) | M. Marc Goergen (intervention de M. Dan Kersch)

Prise de position du Gouvernement : M. Henri Kox, Ministre du Logement (interventions de M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance, et M. Marc Lies) | Mme Nathalie Oberweis (parole après ministre) | M. le Ministre Henri Kox

Motion 1 : Mme Semiray Ahmedova | Mme Nathalie Oberweis

Vote sur le renvoi de la motion 1 en commission (adoptée)

Motion 2 : Mme Semiray Ahmedova | Mme Nathalie Oberweis

Vote sur le renvoi de la motion 2 en commission (adoptée)

Motion 3 : Mme Semiray Ahmedova | Mme Nathalie Oberweis

Vote sur le renvoi de la motion 3 en commission (adoptée)

Motion 4 : Mme Semiray Ahmedova | Mme Nathalie Oberweis

Vote sur le renvoi de la motion 4 en commission (adoptée)

Motion 5 : Mme Semiray Ahmedova | Mme Nathalie Oberweis | M. Marc Lies | M. Henri Kox, Ministre du Logement | M. Marc Lies

Vote sur la motion 5 (rejetée)

11. Heure d'actualité du groupe politique CSV au sujet de la situation du secteur de l'Horeca après 2 ans de pandémie ..... p. 52

Exposé : M. Félix Eischen (dépôt des motions 1 et 2)